

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.-, lanskoletne 2.-; mesečna naročnina Din 20.-, za tujino 30.-. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru. Uprava Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 238

Ljubljana, sreda, dne 14. oktobra 1931

Leto II.

Kancelar dr. Brüning, ki se je predstavil včeraj nemškemu parlamentu s svojo drugo vlado.

Povratak slovenskih ministrov v Beograd

Beograd, 13. oktobra. I. Davi so prispeli iz Ljubljane ministri za javna dela dr. Albert Kramer, minister brez portfelja Ivan Pucelj in ban dr. Drago Marušić.

Živahno volilno gibanje v Zetski banovini

Mostar, 13. oktobra. I. Volilna akcija v Zetski banovini je v polnem teku. Minister brez portfelja Nikola Preka se že nekaj dni mudi v banovini in je priredil več uspešnih sestankov. Sestanki so se vršili v Mostaru, Preševu, Ljubomirju in drugih krajih. Konferenc so se udeležili vsi uglednejši domačini, ki so soglasno potrdili delo kraljevske vlade in ministra Nikole Preke.

Odločen odgovor nemškega ministra za gospodarstvo na napade desničarja dr. Schachta

Berlin, 13. oktobra. V. Na zborovanju desničarske opozicije je poleg Augenerja in Hitlerja nastopil tudi bivši predsednik državne banke dr. Schacht, ki je napadel sedanji režim, češ da so zunanji državni dolgi vse večji, kakor jih navaja poročilo, ki so ga Nemci predložili baselski finančni konferenci, da se prišteva k zlatemu kritju tudi več sto milijonov deviz, ki so izposojene in v kratkem zapadejo.

Ta izpad dr. Schachta je izzval razburjenje med finančno javnostjo in minister za gospodarstvo dr. Dietrich je novinarjem v odgovor dr. Schachtu včeraj dejal, da finančni položaj države v nobenem primeru ni tako slab, kakor ga je opisal bivši predsednik državne banke, da je država v zadnjih šestih mesecih do 1. oktobra celo povrnila 287 milijonov dolgov, da državna banka prav ničesar ne prikriva pred javnostjo. Položaj občin je sicer res slab, toda vlada si vse načine prizadeva, da bi finančno gospodarstvo občin zaokrenila na prava pota. Končno pa je od 55.000 občin le 2 do 3 tisoč v finančni stiski.

Dr. Schachtova izvajanja o večjih državnih dolgovih, kakor jih navaja baselsko poročilo, so sicer resnična, toda tega vlada ni kriva, ker je le z največjimi težavami mogoče dognati pravo višino nemških zunanjih dolgov in ker se sedaj ne da več popraviti, kar je dr. Schacht sam zamudil, ko je bil še predsednik državne banke.

Vsekakor pa dr. Schacht ni storil prav, ko je prišel na dan s takšnimi govori, ki morejo le vznemiriti javnost.

Nakup državnih papirjev preko Poštne hranilnice

Beograd, 13. oktobra. I. Na apel poštne hranilnice za nakup državnih obveznic se je doslej odzvalo že mnogo kupcev. Poštna hranilnica je med drugimi sprejela tudi naloge, ki so jih dali za gotovino Udruženje poštno-hranilničnih uslužbencev, sekcija Ljubljana, dr. Niko Sever, dr. Ivan Rudolf, Konjice, Stefan Rihard, Vižmarje pri Ljubljani, Ernest Švajger, Kolovec, Dušan Jorgović, Ljubljana, Mihael Mušič, Ljubljana, Ivan Radovan, Ljubljana, Ferdo Doganec, Velike Lašče, Zdravka, župa skavta, Ljubljana, in naloge na odplačilo inž. Antona Skodnika iz Ljubljane, Dragotina Polica iz Ljubljane in 9 uslužbencev podružnice Poštne hranilnice v Ljubljani.

Delavnik na ladjah se ne spremeni

Berlin, 13. oktobra. AA. Nemški finančni minister je dal zastopnikom listov izjavo, v kateri kategorično demantira trditve nekkih listov, da bi bil mednarodni urad za delo sklenil sklicati leta 1933. posebno pomorsko konferenco, ki bi proučila načrt konvencije o delavniku na ladjah.

Odločilna bitka med Brüningom in desnico

Sestanek berlinskega parlamenta v znamenju splošne nervoznosti - Deklaracija nove nemške vlade - Zunanja politika v duhu francosko-nemškega sestanka v Berlinu se bo nadaljevala - Odločen nastop proti harzburškim manifestacijam desnice

Berlin, 13. oktobra. n. Pred prvo sejo državnega zbora je zavladala tako v vladnih kakor opozicijskih krogih velika nervoznost radi negotovosti, kaj bodo prinesli bližnji dnevi. Dr. Brüning je trdno sklenil, da za vsako ceno izvede odločitev brez ozira na to, kako bo izpadla. Računal je, da bo vlada v državnem zboru vendarle dosegla večino, čeprav bo ta v danem primeru slaba. Vse zavisi od zadržanja malih strank. Skoro edina nada kabineta je v tem, da nemška ljudska stranka ne bo vsa sledila svojemu voditelju dr. Dingeldeiyu, o čemer v ostalem pričča tudi pismo, ki ga je Dingeldeiyu poslal predsednik pruske vlade von Eymern. V svojem pismu pravi, da je vlada dr. Brüninga kljub vsem svojim napakam vendarle vlada sredine. Če pa nemška ljudska stranka obrne hrbet tej vladi, se oddalji tudi z naravne poti, po kateri je vedno hodilo nemško meščanstvo. Eymern tudi ne veruje, da bi desničarska vlada mogla obvarovati državo pred veliko nesrečo, ki ji preti to zimo. Iz bližnje nesreče pa izvirajo nove krize in ni mogoče verjeti, da bi jih desničarska vlada prestala. Na drugi strani pa nemška ljudska stranka v okviru desničarske stranke ne bo mogla spraviti do izraza svojih liberalnih načel.

Spricho tega pisma izgleda, da se bo nemška ljudska stranka razcepila. Bavarska ljudska stranka bo stala gotovo ob strani vlade. Isto je pričakovati od socialnih demokratov, čeprav so razcepljeni, ker že zaradi tega, da so socialni demokrate in da kot takšni dobro vedo, kaj morejo pričakovati od desničarske vlade, tej poslednji ne bodo pomagali. Slaba stran desničarske vlade je v vsakem slučaju zunanja politika, ki jo mora voditi v slučaju, da prevzame oblast v državi. Vsekakor se nemški politiki zavedajo, da se v prihodnjih mesecih odloči usoda Nemčije. Dr. Brüning računa, da mu bo uspelo dobiti večino in z njo odgoditi zasedanje državnega zbora za daljši čas. Vprašanje je, če bodo zmerni elementi mogli zavrniti ofenzivo desničarjev. Komunisti so danes stavili predlog v zvezi s kongresom nacionalne opozicije v Harzburgu, da se aretirajo in stavijo pred sodišče zaradi veleizdaje Hitler, Hugenberg, dr. Schacht, Seldte in Düstemberg. Med tem računajo, da bo vlada danes dobila v državnem zboru, ki je pričel zasedati, zaupnico z 287 do 289 glasovi proti 275 oziroma 277.

Berlin, 13. oktobra. d. Tribune nemškega državnega zbora so bile že davno pred otvoritvijo seje zasedene do zadnjega mesta. Okolica poslopja državnega zbora je bila po policijsko močno zasedena, vendar pa ni prišlo do kalitve miru. Člani vlade so prišli polnoštevilno v zbornico. Prostor nemških nacionalcev, narodnih socialistov in komunistov so bili skrajša se prazni, samo voditelji frakcij teh strank so bili navzoči kot poslušalske straže. Šele kasneje je prišlo tudi nekaj poslancev teh strank v dvorano. Ko je predsednik Loebe otvoril sejo, so navzočni komunisti predlagali, da se odpokliče takoj policija iz okolice državnega zbora. Predlog je bil odklonjen. Nato je državni kancelar dr. Brüning prečital vladno izjavo.

V izjavi vlade se je dr. Brüning najprej zahvalil ministrom dr. Curtiusu, Wirthu in Guerardu, ki so izstopili iz vlade, za njih zvesto službovanje v stari vladi. Nato je dejal, da je v novo vlado prišel prekušen zastopnik gospodarstva. Vodstvo brambnega notranjega ministristva se je združilo v eni roki. Pravosodno ministristvo je dobil v roke mož, ki je že celo generacijo državi v najtežjih časih posebno zvesto in uspešno služil. Vodstvo zunanjega ministristva je prevzel državni kancelar sam. Zunanjo politiko bo vodil v duhu razgovorov, ki so se vršili zadnje mesece, in jo bo nadaljeval zlasti v duhu zadnjih nemško-francoskih razgovorov v Berlinu. Državna vlada ne pričakuje rešitve samo od mednarodnih pogajanj ali od pomoči iz inozemstva. Toda Nemčija je v zadnjem desetletju na lastnem telesu bolj kakor vsi sosedje občutila, kako so nerešena svetovna politična vprašanja povečevala stisko preko meje znošnosti in

kako je v vseh plasteh ljudstva naraščal obup. Zato ima Nemčija pravico apelirati na ljudstva sveta, naj prizadevanja za neizogibno solidarno sodelovanje vendar že praktično v resnici izvedejo.

Državni kancelar misli, da je bil v preteklih mesecih vendar dosežen nek napredek v tem nazoru. Vsem narodom naj bo živo pred očmi, da je usoda vsake države bolj kakor kdaj prej v preteklosti zvezana z usodo sosedov. Nobena država ne more trajno pričakovati resnične koristi od stiske drugih držav. Škodljive posledice političnih plačevanj brez gospodarskih protidajatev so spravile ves svet brez izjeme v tako zadrego, ki ji danes še ni videti izhoda. Dalekovidna iniciativa predsednika Hooverja je žal prinesla samo mimoidoče olajšanje, kakor velika je bila tudi njena pomembnost in kakor zelo je tudi nemški narod bil zanj hvalen.

Že negotovost v vprašanju političnih plačevanj neprestano mrtviči mednarodni gospodarski in finančni promet. Neposredni in odkriti razgovori, kakor so se vodili v Chequersu, Parizu, Londonu, Rimu in Berlinu, in kakor naj bi se tudi v naprej vodili, naj izravnavajo pot do resnične solidarnosti narodov; kajti mora se najti možnost, da se ustvari jasna in poštena razpoloženja med sosedmi. Nemčija s polnim razumevanjem upošteva življenjske potrebe sosedov, zahteva pa pri tem uresničenju načela pravičnosti in enakopravnosti med narodi. Državni kancelar sviri pred trenutnimi rešitvami pod pritiskom silne gnotne stiske. Taka rešitev bi, če jo pogledamo z vidika trajnosti, imela slabše posledice, kakor pa je sedanje stanje.

Državni kancelar je govoril nato o zrahljanem kreditnem gospodarstvu, o trdih ukrepih nemške vlade, o novih nalogah, ki so nastale zaradi krize angleške valute, in pravi potem dalje: Državna vlada je že v preteklih mesecih poslušala nasvete odličnih gospodarskih strokovnjakov. Sedaj pa je v soglasju z državnim predsednikom sklenila, da bo imenovala gospodarski svet, ki naj stoji vladi ob strani pri prihodnjem razvoju krize. Skupaj z njim bo vlada v kratkem času izdelala gospodarski program za bližnje mesece. Ta program bo imel kot prvi pogoj ohranitev stabilnosti nemške valute, ki se na noben način ne sme rušiti. Odločilne važnosti bo izvedba načrta za amortizacijo kratkoročnih dolgov in končnoveljavna razčistitev reparacijskega vprašanja.

Dosedanji varčevalni ukrepi kakor tudi valutni ukrepi vlade se bodo morali seveda še v naprej izvajati. Državni kan-

celar govori nato o potrebi, da se znižajo lastni stroški nemškega gospodarstva, dalje govori proti napačnim investicijam, za znižanje izdatkov javnih korporacij in opozarja na potrebo preskrbovanja kreditov za srednji stan, kakor tudi za kmetijstvo. Slednjič opozarja na potrebo znižanja obresti.

O socialni politiki pravi državni kancelar, da jo je treba tako izoblikovati in izvajati, da se bo prilagodila finančnim in gospodarskim potrebam.

Vse produkcijske možnosti, ki jih imamo doma, se morajo do zadnjega izkoristiti. Z zalogo deviz je treba varčno gospodariti. Omejiti bo treba uvoz povsod tam, kejr lahko domača produkcija, posebno kmetijstvo, po primernih cenah krije potrebe.

Državni kancelar govori nato o krizi bank in pravi: Dolžnost vlade je skrbeti za to, da se preprečijo vsi poskusi izkoriščanja stiske v državi in gospodarstvu z neresnično agitacijo. H koncu vladne izjave je rečeno: državna vlada bo zastavila vse sile za službo najodličnejše naloge: rešitev domovine.

Med čitanjem vladne izjave so večkrat vpadali komunisti z medklici: Vojaška diktatura, izmaganje ljudstva in podobno. Ko je državni kancelar naglašal potrebo, da se stabilizira valuta, so navzoči pritrdjevali z viharim ploskanjem. Prav tako so pritrdjevali zagotovitvam, da bo vlada z vso odločnostjo nastopila proti izkoriščanju stiske naroda z neresnično agitacijo. Po prečitavanju vladne izjave je državni kancelar govoril še nekaj časa prosto. Največ je polemiziral z izjavami v Harzburgu. Ob viharnem pritrdjevanju je naglašal, da se bo pustil rajši vsak dan zmerjati za izdajalec države, kakor pa da bi izgubil živce in se umaknil s poti, katero je nastopil. Tisti dan, ko bi državni zbor kaj takega od njega zahteval, bi on takoj odstopil. V tem težkem času, ki ga preživlja domovina, bi bila sicer narodna potreba, da bi se v vladi sešle vse stranke. Žal pa je sestava take vlade v Nemčiji izključena. Zato se je državni kancelar odločil sestaviti vlado, ki je še bolj neodvisna od strank in frakcij kakor prej.

Narodu se v sedanjem težkem času ne koristi z oblikami političnega boja, kakor so jih pokazali pri harzburških manifestacijah. (Viharno odobravanje.) Državni kancelar je odgovarjal tudi na napade na državno banko in je ob živahnem pritrdjevanju večine zbornice zaključil svoj govor. Nato so bili prečitani napovedani predlogi komunistov in narodnih socialistov za nezaupnico vladi.

Japonsko-kitajski konflikt pred DN

Sestanek sveta DN k izredni seji

London, 13. oktobra. AA. Svet Društva narodov je davi pričel razpravljati o sporu med Kitajsko in Japonsko. Upajo, da bo spor mirno poravnal.

Tukajšnji politični krogi slede razpravi Sveta DN z največjim zanimanjem.

»Mornarstvo« poudarja potrebo po taktu in zmernosti, ako se hoče, da bo posredovanje mirovni stvari koristilo.

Naloga posredovalcev je, da preprečijo konflikt in tako omogočijo pomirjenje v obeh državah. Člani nankinske vlade prav gotovo ne koristijo stvari z vžigajočimi govori, ki spor le postružejo. Treba je priznati, da so kitajske oblasti veliko zakrivilo s tem, da niso preprečile napadov na inozemce.

Na drugi strani pa je japonska armada prav gotovo prekoračila navodila iz Pekinga, čeprav je bila izzvana.

Ni verjetno, da bi japonska vlada odobrila bombardiranje železniškega križišča v Činčovu. Priznati pa je treba, da so ljudske demonstracije za armado zelo ovirale njeno pomirjevalno akcijo.

List zaključuje, da ima svet dovolj skrbi brez vojne med obema velikima državama, in pozivlja Japonsko in Kitajsko, naj se pomirita.

— Optimizem v ženevskih krogih

Ženeva, 13. oktobra. AA. Francoski zunanji minister Briand je snoči ob 21.15 prispel semkaj. Za Briandom je prispel tudi zastopnik Jugoslavije v Društvu narodov.

Ženeva, 13. oktobra. d. Javno sejo Sveta Društva narodov je danes ob 12. otvoril zastopnik Španije Madariager. Na predlog španskega zastopnika je bilo poverjeno predsedstvo zastopniku Francije. Zunanji minister Briand je nato podal pregled o sedanjem stanju kitajsko-japonskega konflikta, nato pa je podelil besedo zastopniku Kitajske. Dr. Sze je najprej utemeljil kitajski predlog, da se nemudoma sestane Svet Društva narodov. Kitajska je svojo usodo zaupala popolnoma Društvu narodov in je izpolnila vse natančno, kar ji je Društvo narodov naložilo. Poskrbljeno je bil že tudi za zaščito japonskega prebivalstva po izpraznitvi zasedenega ozemlja. Na Briandov predlog je bila razprava nato preložena na popoldne. Takrat bi imel zastopnik Japonske odgovorjati na izvajanja kitajskega zastopnika. V privatnih razgovorih bi se imelo tudi razpravljati o tem, v kaki obliki naj bi Združene države ameriške sodelovale pri rešitvi japonsko-kitajskega konflikta.

Nemško vprašanje

Za ugodno rešitev mednarodne gospodarske krize je odločilne važnosti stališče Nemčije do zapadnih velesil. Kajti že Nemčija sama je priznala, da ne more priti iz gospodarske krize brez tuje pomoči in od julija dalje je bila vsa mednarodna politika v prvi vrsti zaposlena z rešitvijo nemškega gospodarstva. Tudi vsi številni medsebojni obiski francoskih, nemških, angleških in ameriških državljanov in finančnikov so v prvi vrsti veljali nemški rešitvi. Ti obiski niti niso bili brez uspeha in dostikrat so že zaklicali optimisti, da je sporazum pred durmi in da se prične velika doba složnega gospodarskega sodelovanja vseh evropskih narodov. Vedno pa se je izkazalo, da je bilo to veselje prezgodnje, ker vedno so nemški nacionalistični ekstremisti s svojimi demonstracijami opozorili zapadni svet, da dobro stori, če ostane še naprej previden, ker revanšna politika v Nemčiji še krepko živi.

Po krivdi nemških nacionalističnih ekstremistov tako nikdar ni moglo priti do zaupanja v sedanjo Nemčijo, in kjer ni bilo zaupanja, tudi ne more priti do gospodarskega sodelovanja in še manj do dolgoročnih zunanjih posojil, ki edino morejo rešiti nemško gospodarstvo. Nemško vprašanje ostaja vsled tega odprto in s tem tudi nemško gospodarstvo ne more priti iz krize.

Nemogoče si je misliti, da voditelji nemških ekstremistov ne bi vedeli, da morajo s svojim početjem spraviti Nemčijo v najslabše težave. Če kljub temu vedno bolj stopnjujejo svoje napade na edino možno politiko, ki jo vodi Brüning z velikim pogumom in uvidevnostjo, potem je v tem dokaz, da hočejo katastrofo nemškega gospodarstva, ker upajo, da bi v splošnem metežu, ki bi ga brez usmiljenja povzročila katastrofa nemške valute, mogli priti na vlado. Boj za moč je torej zadnji vzrok vseh atak nemških nacionalističnih ekstremistov in vse visoko doneče besede, ki jih izsijajo voditelji ekstremistov, le slab plašč, ki naj prikrije pravi cilj.

Vse to so jasno dokazali tudi dogodki v Harzburgu. Lavalov in Briandov obisk v Berlinu je bil pozitiven korak k francosko-nemškemu zblizanju in k realnemu gospodarskemu sodelovanju obeh narodov ter s tem tudi odprl možnost, da Francija pričene zaupati Nemčiji in ji omogoči z dolgoročnimi krediti mirno rešitev iz krize. Z demonstrativnim zborovanjem v Harzburgu pa so hoteli ekstremisti to edino zdravo možnost sanacije nemških financ preprečiti in šli bi še korak dalje. Eden glavnih govornikov, bivši generalni direktor Nemške narodne banke dr. Schacht je nastopil s tako uničujočimi »odkritji« o stanju nemških financ, da je bil ves njegov govor le silen poziv k inflaciji in k nezaupanju do nemške marke. Imperialistični cilji ekstremističnih častihlepecev so se tako znašli v složnem objemu z dobičkarji nemške veleindustrije.

Če bi količjak vladala politična razsodnost, potem ni nobenega dvoma, da bi moral nemški narod z ogorčenjem odkloniti te cinine spekulacije na svojo nesrečo. Toda malemu nemškemu človeku se godi že nekaj let zelo slabo in zato ne presoja več dogodkov s pravim prevdardom. Že čisto podlega trenutnemu razpoloženju in to izkorišča nemški ekstremisti. Na eni strani govore, da slabše sploh biti ne more in da mora Nemčija v splošnem kaosu le pridobiti, na drugi strani pa računajo s tem, da bodo s svojimi večnimi atakami nasprotnike tako utrudili, da bodo ti odnehali.

Je namreč danes še vedno položaj v Nemčiji takšen, da nimajo ne levi in ne desni ekstremisti večine in da je sredina še vedno tako močna, da bi mogla odbiti naskok ekstremistov. Toda v politiki je že tako, da stalna defenziva ubija polet in da postaja za množice mnogo bolj privlačna tisti, ki neprestano napada, ker kar nehoče vstaja prepričanje, da bo enkrat vendarle moral zmagati. Ta psihološki moment znajo izkoriščati ekstremisti, ne znajo ga pa uporabljati stranke sredine.

Niti enega pametnega argumenta nimajo nacionalistični ekstremisti in stranke sredine bi zato imele mnogo prilike, da naravnost obračunajo s temi vpjati. To tem lažje, ker se narodni nacionalisti Hitlerja in razni njih zavezniki tako kompromitirani vsled raznih zvez z velekapitalom, da se ne bi smeli pred delavci niti pokazati.

A kljub temu imajo ti revanšni kričarji uspeh. Ali morda baš zato, ker so za revanšno politiko? Čas bi že bil, da bi nemški narod na to vprašanje odgovoril, ker šele potem bo vedel zapadni svet, če sme zaupati Nemčiji.

Žrebanje srečk državne loterije

Beograd, 13. oktobra. 1. Pri današnjem žrebanju srečk 5. razreda XXII. kola državne razredne loterije so bile izžrebane srečke št. 77.722, 76.788, 14.985, ki so prejele vsaka po 10.000 Din nagrade, in 42.430, ki je zadela nagrado 20.000 Din.

MacDonald pred svojimi volilci

Angleški volilci morajo dokazati svetu, da je Anglija složna - Potreba mednarodne konference o vojnih dolgovih in reparacijah

London, 13. oktobra. AA. Ministrski predsednik je snoči otvoril v Seahamu svojo volilno propagando. Dejal je, da se bori kot delavski kandidat. Pozval je nadalje volilce, naj glasujejo za vladne kandidate in tako dokažejo svetu, da je Anglija v teh časih negotovosti in dvoma složna. Vest, da se je Anglija v stiski združila, je napravila na svet silen vtis.

MacDonald je dalje rekel, naj volilci 27. oktobra podajo svetu nov dokaz enotnosti angleške države. Nato je govoril o nalogah bodoče vlade. Dejal je, da mora predvsem uravnovesiti državni proračun. To bo sicer težko, vendar se bo storilo.

Vlada mora nehati s sponzivanjem in stabilizirati funt. Angleška valuta je sicer izgubila zlati standard, vendar je še zelo trdna. Panike ni bilo, kar je zasluga vlade, ki uživa ugled v vsem svetu.

Če bi tega ne bilo, bi pričela inflacija

in funt sterling bi izgubil svojo stabilnost. Nadalje bo angleška vlada morala pripraviti pot za mednarodno konferenco o vojnih dolgovih in reparacijah.

MacDonald je pri tem dejal, da bi grajal vlado, ki bi prezrla dejstvo, da je treba pripraviti pot za uspeh mednarodne gospodarske konference.

MacDonald je končal, da je treba uravnovesiti trgovinsko bilanco in da vlada zahteva potrebna pooblastila za rešitev tega problema. Jasno je, da bo pri tem prišlo do carinske reforme z vsemi njenimi težkočami. MacDonald je končno dejal, da ne bo odklonil nobenih predlogov za definitivno rešitev tega vprašanja.

London, 13. oktobra. AA. Včeraj so liberalci in konservativci preklicali več svojih kandidatov, da preprečijo trojne volitve. Konservativci v severnem Cornwallu so sklenili, da ne bodo glasovali za

liberalnega prosvetnega ministra sira Donald Macleana. Prav tako ne bodo glasovali za liberalnega notranjega ministra sira Herberta Samuela, ki kandidira v Darwen. Zato menijo, da je bil včerajšnji MacDonaldov protest proti izražanju narodne krize v strankarske svrhe naperjen v glavni protikonservativcem teh volilnih okrajev. Končni uspeh dogovorov med strankami, ki podpirajo vlado, bo znan šele v petek, ko bodo imenovali kandidate.

London, 13. oktobra. AA. Prihodnje tedensko poročilo o številu brezposelnih bo pokazalo, da je brezposelnost občutno padla.

Ministrski predsednik je v razgovoru z dopisnikom »Daily Expressa« dejal, da padec brezposelnosti v sedanjih težkih razmerah dokazuje naraščajoče zaupanje angleškega prebivalstva v njegovo državo.

Atentatorji na vlak na Madjarskem odkriti

Priznanje aretiranega Matuške — Tudi njegovim trem sokrivcem je policija na sledu

Budimpešta, 13. oktobra. n. Policija v Budimpešti, Berlinu in Dunaju je delala polnih 28 dni, da najde atentatorje pri Bia Torbagyju. Končno ji je uspelo, da je v pretekli noči aretirala enega izmed sokrivcev, in sicer Silvestra Matuško, rodom iz Cantavira. On je še ponoči priznal, da je vedel za naprej za atentat, a da pri njem aktivno ni sodeloval. Zagovarjal se je, češ da je bil samo orodje v rokah nekega misterioznega človeka, katerega ne pozna ne po imenu ne po stanu ne po narodnosti. O priliki atentata pri Jutterborgu je bil v Berlinu, tik pred atentatom pri Bia Torbagyju pa v Budimpešti. Spočetka je trdil, da se je vozil v vlaku, pod katerim je eksplodiral peklenjski stroj, in sicer v zadnjem vagonu, in da je bil ranjen. Sedaj pa je povedal, da se je sam ranil. Priznal je, da so bili pri atentatu

udeležene še tri osebe, atentat pa da je izvršil sam oni misteriozni človek. Njegova lastna vloga je bila ta, da kupi ekraiz in druge stvari, ki so potrebne za sestavo peklenjskih strojev. Matuška je priznal, da je napisal pismo, ki so ga našli pri Bia Torbagyju na mestu atentata. To je medtem dunajska policija tudi že grafološki dognala.

»Pesti Hyrlap« poroča, da je dunajska policija ponoči ob 2. aretirala tudi Matuškove tri tovariše, med njimi celo onega »misterioznega človeka«, ki je izvršil atentat. Ta vest pa še ni potrjena. Opol-danski listi poročajo, da je dunajska policija pričela sumiti o popolni verodostojnosti Matuškovih izpovedi, ker je ugotovila, da je eksaltiran in nervozen človek, čeprav ne toliko, da bi ne vedel, kaj počneja.

Zanimivosti s tabora nemške opozicije

Vojaška instalacija Hitlerjeve delegacije — Patrule po Harzburgu kot v vojnem času — Bivši nemški principi na zborovanju

Berlin, 13. oktobra. r. Zborovanje nemške desničarske opozicije, ki se je vršilo v soboto in nedeljo v Bad-Harzburgu, je dajalo temu mestu par dni izredno in naravnost čudno zanimanje. K temu so pripomogli v prvi vrsti Hitlerjevi pristajši s svojim že čisto vojaškim nastopanjem in obnašanjem.

Delegacija narodnih socialistov je bila nastanjena v hotelu Fürstenhof, ki je izgledal vsled prisotnosti svojih začasnih stanovalcev kakor pravi generalni štab kakke velike armade v času vojnih operacij. Vse poslopje je bilo popolnoma pokrito z značilnimi zakrivljenimi križi, ki so znak in simbol te stranke. Vsi vhodi so bili zastraženi po uniformiranih Hitlerjevih bojovnikih. Kdor je hotel dobiti dostop v hotel, je moral iti skozi vrste številnih bojovnikov, ki so tvorili Hitlerjevo osebno stražo.

Ta posej pa ni bil nič kaj enostaven, kajti straža je pustila v hotel le one osebe, ki so jim bila znana gotova zaupna gesla in ki so znale prepričati Hitlerjeve gardiste s posebnimi tajnimi znaki. Vsakdo je poleg tega seveda moral pozdraviti z dvigom roke na rimski način in z gromkim »Heil!«.

Okoli hotela Fürstenhof so krožili za časa zborovanja stalno številne patrule Hitlerjevih bojovnikov. Hugenbergovi nacionalisti, ki so imeli opravka v Hitlerjevem generalnem štabu, se niso počutili nič preveč prijetno vsled številnih čisto vojaških formalnosti, ki so se jim morali podvreči, preden so jih pustili v hotel. Tudi njim se je godilo kakor civilistom ob času vojne v bližnji bojne črte, ki se smejo gibati le s spremstvom straže in se ne smejo približati več ko na 100 korakov. Da bi vojaški vzgled teh nastopov kar najpopolnejši, so imeli vsi Hitlerjevi bojovniki čeladni jermen potegnjen pod brado.

V drugem hotelu je bil nastanjen zopet en generalni štab čisto vojaške narave, kajti tudi tu je vse v uniformah in čeladni jermen so tudi tu potegnjeni pod brado. To je glavni stan zastopnikov Stahlhelma. Kljub svoji uniformiranosti pa ima stahlhelmovska delegacija mnogo manj vojaški nastop. Njeni člani so vsi že priletni, večinoma že precej korpulentni, dočim obstoja Hitlerjeva garda iz samih mladencev. Tudi ni med stahlhelmovci one vojaške discipline in strogosti kakor v hotelu Fürstenhof. V prostore njihovega generalnega štaba ima vsakdo prost vstop, a oni sami se obnašajo udobno po meščanskih navadah, kar se je posebno lepo opazalo pri njihovih skupnih obedih.

Tretjo skupino na zborovanju so tvorili Hugenbergovi nacionalisti. To pa so bili popolni civilisti, kajti v njihovem hotelu ni bilo videti nobene uniforme. Njihova prisotnost vsled tega tudi ni dajala Harzburgu nikakega izrednega in novega lica.

Poleg teh treh skupin, ki tvorijo jedro desničarske opozicije v Nemčiji, pa je treba omeniti še eno četrto skupino, ki je tudi prišla v Harzburg. To je bila skupina simpatizantov. V njej so bile zastopane razne stranke in struje. Tako sta prišla med drugimi tudi zastopnik agrarcev grof Kalkrenth in zastopnik vsenemške lige dr. Class. Gospodarski krogi

so bili zastopani po bivšem predsedniku nemške narodne banke Hjalmarju Schachtu, dalje po dr. Pöngenu, ki je predstavljal kartel nemških jeklarov. Desno krilo nemške ljudske stranke je zastopal general von Seeckt. Ni pa bilo v Harzburgu veleindustrijalcev, kot so Vögler, Silverberg in drugi.

Prisotnost številnih drugih zastopnikov veleindustrije pa dokazuje kljub temu, da stoji nemška desničarska opozicija že pretežno pod vplivom reakcionarnih veleindustrijalcev a la Thyssen. Zveza med njimi in Hitlerjem je že gotovo dejstvo, kar pomeni, da stranka nemških narodnih socialistov naglo evoluiru v smeri k politiki popolne in čiste reakcije in da je njen prilastek »socialistična« le pesek v oči nevednim masam.

Da je imelo vse zborovanje v Harzburgu čisto reakcionaren značaj, dokazuje posebno še dejstvo, da so se ga udeležili tudi člani bivše nemške vladarske hiše. Na zborovanju so namreč bili: princ Eitel Friedrich, sin bivšega cesarja Viljema II., princ Viljem, sin bivšega prestolonaslednika, princ Wilhelm von Lippe — in to v spremstvu celega bataljona bivših cesarskih generalov in drugih višjih oficirjev.

Vsi zborovalci so se imeli v Harzburgu dobro, kajti Braunschweig je še edina dežela v Nemčiji, ki se še nahaja v oblasti Hitlerjevih pristajev. Tudi braunschwejska policija je bila v dnevih zborovanja popolnoma v službi Hitlerja in njegove volje. Ze par dni pred sestankom v Harzburgu je bila namreč polovila in pozaprila precejšnje število tamkajšnjih pronasiranih pristajev levih strank.

Maršal Pilsudski pri kralju Karlu

Bukarešta, 13. oktobra n. Danes je kralj v Sinaj sprejel maršala Pilsudskega. Maršal je nato odpotoval v kopalnice Carmen Sylva, kjer bo ostal nekaj tednov.

Madjari o gospodarski akciji Francije

Budimpešta, 13. oktobra. n. Današnji »Pesti Naplo« prinaša zanimiv članek svojega dopisnika iz Pariza o gospodarskem programu Francije. Članek se bavi s polomom angleškega funta in posetom francoskih državljanov v Berlinu. Nato pravi, da je za Francijo ne le cilj, marveč interes, da podpre Nemčijo. Berlinski sestanek je samo uvertura velikega koncerta, ki ga namerava prirediti Francija. Francozi in Nemci se bodo pričeli v kratkem skupno pogajati z Rusijo. Nemška industrija ima velika sovjetska naročila, a istočasno nima denarja, da bi naročila izvedla. Francozi so sedaj pripravljeni, dati potrebna sredstva, zahtevajo pa delež pri dobičku. Prav tako zahtevajo tudi Poljaki sodelovanje pri teh operacijah. Francija dela na to, da bi se vzpostavilo gospodarsko sodelovanje med Nemčijo, Poljsko in Francijo.

Pobiranje skupnega davka na poslovni promet

Važno pojasnilo finančnega ministrstva

Beograd, 13. oktobra. AA. Davčni oddelek finančnega ministrstva je glede kraja pobiranja skupnega davka na poslovni promet v svrhu enotnega postopka izdalo tole pojasnilo:

Načelo je pri pobiranju skupnega davka na poslovni promet, da ga vsi obvezanci, bodisi delniške družbe, bodisi druge ustanove, ki so obvezane javno polagati račune, bodisi industrijska podjetja, bodisi druge fizične osebe, morajo brezpogojno plačati, bodisi tisti, ki vodijo knjige, bodisi pavšalno tam, kjer se promet vrši. Zato morajo tisti, ki imajo razen centrale še podružnico na področju druge davčne uprave, plačati ta davek ločeno v vsakem kraju, in sicer centrala za svoj promet, podružnice pa za svoj promet. Od njih se ne zahteva, da bi morala vsaka podružnica lesne industrije, vsako skladišče, vsaka delavnica, vsaka nakladalnica in agencija v vsakem primeru voditi posebne knjige izvršenega prometa, tudi ne tedaj, če se knjigovodstvo ali vodstvo podjetja nahaja v drugem kraju, odkoder se vrši prodaja in evidenca vsega prometa. Dovoljeno je, da vodi knjige izvršenega prometa centrala za vse enote podjetja in da centralno vodstvo preda davčne prijave vsega prometa in izvrši plačila. Brezpogojno se zahteva, da centrala preda za vsako poslovno enoto, ki je dala v promet blago, podvrženo skupnemu davku, ločeno prijavo, in sicer tisti davčni upravi, na katere področju se nahaja prizadeta poslovna enota. Tej davčni upravi se mora obenem poslati tudi ustrežajoča vsota skupnega prometa davka. S tem se doseže kontrola v tem, da je ves promet vseh podružnic res prijavljen. Davčne oblasti bodo na področju teh enot izvršile pregled skladiščnih knjig in drugih beležk, ki so jih te poslovne enote uvedle. S tem se bo dalo ugotoviti, ali je od vsega prometa vsake poslovne enote bil plačan davek.

Tako dobljene podatke bodo morale davčne uprave poslati oni davčni upravi, na katere področju se nahaja centrala, ki je predala davčne prijave in svrhu kontrole knjig centrale, po katerih so bile predane prijave in izvršena plačila.

To pojasnilo davčnega oddelka finančnega ministrstva so dobile finančne direkcije, da ž njim seznanijo vse davčne uprave na svojem področju.

Spopadi med monarhisti in komunisti na Španskem

Madrid, 13. oktobra. AA. Iz Valencije poročajo, da je prišlo na neki svečanosti, ki ji je predsedoval španski prosvetni minister, do spopadov med komunističnimi in rojalističnimi študenti. Prvi so vzklicali sovjetom, drugi pa kralju, Bogu in domovini.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 13. oktobra. d. Nobene posebne motnje sedanjega vremena.

Konec sovjetskega petdnevnega tedna

Iz Moskve poročajo: Od sovjetov in njih tihih simpatizerjev tako hvaljeni petdnevni teden brez nedelj se bliža svojemu žalostnemu koncu. V zasebnem in javnem življenju, najbolj pa v gospodarskem življenju je izkazal sovjetski petdnevni teden brez odmora kot popoln nesmisel. S petdnevni tednom brez odmora so hoteli sovjeti doseči večjo produkcijo, v resnici pa so dosegli baš obratno. Prva nepravila je bila, da ni nihče vedel, kdaj praznuje kateri urad, druga in še mnogo težja nerodnost pa je bila, da so se stroji vsled neprestanega vrtenja popolnoma pokvarili. Privesek platilke, kar je bil petdnevni teden, je v praksi čisto propadel. Zato nameravajo sovjeti uvesti šestdnevni teden. Pet dni bi se delalo, šesti dan pa počivalo. Tako bodo sedaj dosegli sovjeti, da bodo v Rusiji več praznovati kot drugod po svetu, kjer praznujejo le vsaki sedmi dan. Da bi pa tudi sovjeti vpeljali stari teden, seveda še ni misliti, ker nekaj posebnega morajo sovjeti imeti, pa čeprav je to še tako nespametno. In zato bo edino v Rusiji šestdnevni teden, dokler ne bodo morali sovjetj nekega lepega dne priznati, da je bil šestdnevni teden prav tako nesmiseln poskus, kakor je bil petdnevni teden, ki ga sedaj odpravljajo.

Ležišča grafita na Remšniku

Marenberg, 13. oktobra.

Obmejno pogorje Kozjak je znano po svojih bogatih ležiščih svinčene rude, bakra in srebrne rude. Znano pa je tudi, da se nahajajo precejšnja ležišča grafita na Remšniku. Vendar se dosedaj ni nikdo znebil za ta ležišča, kakor jih tudi ni nikdo podrobneje preiskal. Sedaj so se začeli za ta ležišča grafita na obmejnem Kozjaku zanimati ter se vršijo na več mestih poizkusna izkopavanja, in to z uspehom. Potreba bi bilo, da vse Kozjakovo pogorje od Sv. Truh Kraljev do Ostrega vrha preiščejo strokovnjaki.

Napad z nožem

Kamnik, 12. oktobra.

Pogosto naletiš v okoliških vaseh, pa tudi v neposredni bližini mesta na razne izbruhe surovosti, ki temelje v pomanjkanju srčne kulture. Slučaji, da te vaški paglavci naženejo s kamnom, ali pošiljajo celo kopico najzbranejših primkov, so postali sicer že precej redki, kar je v glavnem zasluga vsestranske vzgoje v cerkvi, šoli, Sokolu in prosvetnih društvih, vendar pa se ne sme čuditi, ako celo v mestu v nočnem času dobiš na prijazen pozdrav odgovor: »Kdo te je kaj vprašal?« Ako pa greš v takem času brez pozdrava mimo gruče fantov, se ti zopet lahko pripeti, da te ozmerjajo z izrazi, ki jih ne najdeš v nobenem slovarju. Pri bitih pa moramo dejstvo, da imajo vsi ti pojavi svoj izvor v alkoholu.

Neredko pa se zgodi, da se fantje, ki čakajo v zasedi, »zmotijo« in udarce, ki so bili namenjeni drugemu, dobi nič hudega sluteči mimoidoči. Tako se je zgodilo 23-letnemu delavcu Jožetu Omahnu v noči od sobote na nedeljo. Vračal se je od kino predstave, na Suševem mostu iz Podgore proti Mekinjam pa sta stala dva neznanca moška, katera je Omahen dostojno pozdravil. Neznanka pa sta od zadaj z nožem navalila na mladega delavca in mu zadala par sunkov, pod katerim se je Omahen nezavesten zgrudil. Brezvestna napadalec sta pustila ranjenca brez pomoči ležati na mostu in sta jo popihala. Omahna je našel šele par ur pozneje neki mladenič, ki se je vračal iz Mekinj v Kamnik. Mislil je sprva, da je obležal na mostu kak pijanec in šele pozneje je videl, da je mladi moč nevarno ranjen. S težavo ga je spravil pokoncu, da je odšel k zdravniku dr. Matjašiču, ki je ugotovil, da mu je nož napravil nevarno rano na desni lopatici. Omahen kljub zdravnikovemu nasvetu ni hotel iti v bolnico, ampak ostal v domači oskrbi.

Jože Omahen je doma iz Stične na Dolenjskem in je uslužben pri »Fischerju« na Grabnu. Vsi ga poznajo kot mirnega in treznega fanta, ki ni mogel imeti nobenih sovražnikov. O svojih napadalcih ni mogel dati nobenih podatkov, ker sta mu bila oba neznanca. Ni torej dvoma, da sta Omahna napadla pomotoma. Orožniki so marljivo na delu, da izsledijo neznanca zahrbtna napadalec, toda do sedaj še brez uspeha.

Drzen roparski napad na vinjenega kolesarja

Litija, 10. oktobra.

Pretekli teden se je vračal domov ključavničar L., doma iz Bitenja pri Kranju. V Litiji je obiskal tovariša L., ki stanuje na Bregu pri Litiji. Služila sta namreč vojaške skupaj. Pil pa je v svojo nesrečo nekoliko toplega žganja, katerega kuhajo sedaj pri vsaki hiši. Učinek seveda ni izostal. Fant je v Zgornjem Hotiču izgubil ravnotežje in se zvrnil s kolesa. Našel ga je pos. sin, vulga »Dane« iz Hotiča, pa ne na cesti, pač pa v gozdu nad njo. L. trdi, da sta ga napadla neznanca, mu vzela 900 Din in klobuk, dočim sta vrgla kolo v Savo. Druga se ne ve spominjati. Kolo je našel v Savi gospod Lindtner iz Litije. Dane je spravil napadenega na orožje, postajo, kjer je dobil svoje kolo nazaj.

Drzen vlom v Kranju

Kranj, 13. oktobra.

Ni še minulo pol leta, odkar je vlomil neznan tat v manufakturno trgovino Petra Arnska na Glavnem trgu. Predznamenju vlomilcu niso mogli takrat priti na sled, kljub vestnemu poizvedovanju in zasledovanju.

Včeraj ponoči pa je bil izvršen v veletrgovino Franc Crobatha spet podoben vlom. Ze nekako pred tednom dni je opazil lastnik trgovine, da je izginilo iz predala nekaj blaga in kož za plašče. Postal je pozoren in vsak dan je točno preiskal vso zalogo. Teden dni je tako pregledoval trgovino, a ni prišel na sled nobeni izpremembi. Včeraj ponoči pa so zalotili tatu ravno pri delu.

Trgovca Crobatha namreč popravlja svojo drugo hišo, ki stoji za trgovino ob ulici, ki gre vstrice tovarne »Ika«. Hiša je na vseh straneh podprta. Povsod so prislonjene zidarske lestve, tako da je bilo vlomilcu kaj lahko vdreti v trgovino. Skozi hišo, ki jo prezidavajo, je prišel na malo dvorišče, kjer se je povzpел po lestvi na teraso, ki loči glavno stavbo od manjše oddel spet po lestvi na glavno dvorišče tik za trgovino. Veža je bila na zadnji strani odprta, tako da je vdrl najprej v pisarno, odtod pa naravnost v trgovino. Vse to je bilo okrog 1. ure po polnoči. Mislil je, da so vsi domači v prvem nadstropju nad trgovino v trdnem spanju. Nemoteno se je tako lotil drznega dela. Vsa okna, ki so bila obrnjena na ulico, je skrbno zagrnil z težkimi in velikimi odevami, da bi ga nihče od zunaj ne mogel opaziti. Strokovnjaško je nato poiskal najfinejše kose blaga in si narezal suknja za več oblek in plaščev. Pri tem si je poiskal tudi gumbe, podlago, sukanec in vse pritlikline, ki so potrebne za obleko. K vsemu je dodal še par odej, nekaj parov nogavic, več zaves in drugih stvari. Nato je vse lepo zavil v papir in napravil štiri velike zavoje. Pripravil se je najbrž ravno na odhod, ko so ga zaslišali v I. nadstropju. Če

bi mu bila sreča mila, bi odnesel blaga za najmanj 10.000 Din. Domači hčerki, ki sta spali v I. nadstropju, sta prvi čuli šum. Prvotno sta mislili, da prihaja ropot z glavne ulice, nazadnje pa se jima je čudno zdelo, ker ropotanje ni prenehalo. Poklicali sta brata dr. Freda Crobatha, ki je odšel takoj v trgovino. Med tem pa jo je tat že pobral po isti poti.

Prednjaški tečaj Celjske župe

Da omogoči vaditeljicam svoje župe teoretično in praktično izpopolnitev, je otvorila Celjska župa dne 27. septembra 14 dnevni ženski prednjaški tečaj. Delavnik je bil 8 urni. Tečaj sta vodila sestra Vlada Engelmanova in brat Stanko Burja. Ritmično gimnastiko je poučevala sestra Trdinova, o mladinski telovadbi je predaval brat Lavrenčič iz Maribora, o sokolski ideologiji starosta brat Smertnik, o sokolski organizacijski administraciji župni tajnik brat Čepin, o prvi pomoči v nevarnostih brat dr. Fischer, vadbene ure pa je vodila načelnica sestra Grudnova, kateri so pomagale voditi orodne vrste celjske prednjačice. Teoretično in praktično so se obravnavale vse vrste Tjerskega sistema. Vadila se je tudi lahka atletika. Tečaj je obiskovalo 42 članic raznih sokolskih društev celjske župe. Razen 9 so bile vse uč-

elke, katerim je župa izposlovala potrebni dopust. Vsem udeleženkam tečaja je župa poskrbela za ves čas popolno brezplačno oskrbo. Prenočišče so imele v novem Zdravstvenem domu. Gospod upravitelj okoliške šole je dal na razpolago brezplačno uporabo kopalnice, okoliška občina pa je darovala premost za segrevanje vode. Župa je tečajnicam priredila v soboto 10. t. m. zvečer čajanko v prostorih Narodnega doma, ki so se je udeležile tečajnice, predavatelj in prijatelj Sokolstva. Formelen zaključek tečaja je bil v nedeljo 11. t. m. dopoldne, kjer so prejele vse udeležke po zaključnem nastopu izpričevala. Tečaj je v vsakem oziru dobro uspel. S tem je dobila župa nov lep kader strokovno dovolj usposobljenih prednjačic.

Požigalec je najel zaradi zavarovalnine

Zagoneten požar v Poljanski dolini pojasnjen

Poljane n. Skofjo Loko, 13. okt.

Ne-le Oselčane, tudi ostale prebivalce Poljanske doline je izvanredno presenetil požar pri posestniku Močniku na Oklici, ki je iznenada nastal pred par tedni. Ogenj je takrat z bliskovito naglico zajel stanovanjsko hišo Močnika in jo popolnoma uničil. Vsako pomaganje ljudi je bilo skoro izključeno, ker je požar izbruhnil ponoči in vrhu tega primanjkuje oseljskim posestnikom vode.

Toda vsaka stvar pride enkrat na dan! Eden obmejnih vojakov je orožnikom v Sovodnjem izjavil, da je videl, kako je omenjene noči bežal od pogorišča France, sin nekega bližnjega posestnika. Ker očesom postave tudi govorice ljudi, ki so pravili, da je Močnik sam zažgal, niso ostale prikrite, so orožniki pretekli teden napovedali aretacijo posestniku Močniku in pa Francetu. Pri zaslišanju so oba krivca trdili, da sta prišli. Stari Močnik je ostal trd in ni hotel

priznati ničesar, pač pa se je skoro 40 let mlajši France udal in je izpovedal, da je zažgal on. Močnik ga je k požigu pripravil. Noč pred požigom sta bila z njim dolgo skupaj in sta do podrobnosti proučevala, kako bo izbruhnila nesreča. Rečeno — storjeno! France se je drugo noč splazil v hišo Močnika in jo — zažgal. Toda imel je nesrečo, da ga je opazil graničar...

Kompanjona so orožniki odvedli najprej v Skofjo Loko. Zapeljani France je tod povedal še več. Ogenj naj bi dal obubožanemu Močniku denarja... Hiša je bila namreč zavarovana za 29.500 Din. Zastopnik »Slavije« je bil vprav na tem, da izroči Močniku 25.000 Din zavarovalnine, ko je kakor strela iz jasnega planila na dan resnica. Nesrečna in nepremišljena človeka sta sedaj v Ljubljani v zaporih tamošnjega sodišča, kjer bosta morala za svoj greh po vseh vidikih dati visok obračun.

Drzen vlom v Litiji

Spretni lopovi v Elsnerjevi in Boriškovi gostilni

Litija, 13. oktobra.

Danes zjutraj je razburila Litijane novica, da je bil proti jutru izvršen vlom v lokale gospe Elsnerjeve. Vlomilcev, po sledovih sodeč, jih je bilo več, so ravnali silno oprezno, tako da ni nihče od domačih, niti od uslužbencev čul niti najmanjšega šuma. Razumljivo je torej, da je povzročil pogled na odprta vrata neprijetno iznenadenje domačih. Gospa se je takoj zavedla, da so jo ponoči obiskali nepovabljeni gostje in je takoj alarmirala orožništvo.

Vse kaže, da vlomilci niso bili baš začetniki, ker jih ni zadržala niti precizna Wertheimova ključavnica v vratih, ki vodijo v shrambo bencina. V njej je tačas bilo poleg velike količine drugih gorljivih snovi nad 1000 l bencina, katerega je tudi vlomilec povohal. Po nepredvidnosti bi bil vlomilec lahko povzročil ogromno škodo in bi bilo tudi ob njegovo življenje, če bi se vnel bencin.

Po načinu vloma sklepamo, da so bili vlo-

milci dobro poučeni o domačih razmerah. Materijalna škoda še ni vsa ugotovljena. Zanimivo je, da so vlomilci odprli kar 6 vrat, dočim jim je zadržal vhod v trgovino rolo, ki ga je moglo le na poseben način odpreti.

Na povratku so se vlomilci oglasili tudi pri gostilničarju Borišku. V lokal so prišli skozi zadnja vrata in so odprli kar troje vrat. Odnesli so le nekaj drobiža in samo slabše cigarete. Značilno je, da se niso boljše cigarete dotaknili niti tu niti pri ge. Elsnerjevi. Predale so odprli kar z domačimi vilicami, katere so pustili skrivljene kar na licu mesta. Na vilicah so vidni odtisi prstov. V sosedni Lajovčevi hiši so ravno obhajali poroko domače hčerke, kar predznamenja vlomilcu ni motilo. Odtisi čevljev so se na dvorišču Boriškove gostilne, ki so posuta z mivko, prav dobro poznali. Upamo, da se bo našim vrlim orožnikom posrečilo prijeti predznamenja vlomilce.

Trebnje

Nalezljiva bolezen. Ker se je pojavila nalezljiva bolezen pri 9-letnemu Kužniku Jožetu iz Dečje vasi, je na predlog banovinskega zdravnika, županstvo kontumaciralo to hišo v Dečji vasi.

Slaba letina. Županstvo poziva vse kmetovalce in družine, ki jim preti glad po vseh elementarnih nevarnostih, ki so bile letos v naši občini, da se nemudoma prijavijo pri županstvu v Trebnju.

Popis mladeničev. Mladeniči roj. 1912. naj se 18. oktobra zanesljivo zglašijo v občinski pisarni v Trebnju, da se jih vpiše v rekrutni spis, kakor sledi: občina Mirna ob 8. uri Dobričice ob 9. uri, Sela Šumperk tudi ob 9. uri in Trebnje ob 10. uri.

Zalec

Nov zdravnik. Kot rudniški zdravnik je te dni nastopil svoje službovanje pri državnem rudniku v Zabukovec dr. Potroto, ki je prišel iz Ljubljane. Zanimivo je, da novi zdravnik v Zalcu ni mogel dobiti stanovanja, čeprav je eno stanovanje tu že nad leto dni prazno, ker zahteva hišni lastnik za stanovanje za tukajšnje razmere neverjetno pretirano ceno.

Hmelj. Hmeljska sezaja se bliža koncu. Zivahnost v kupčiji je popolnoma prenehala. Kupujejo samo še maloštevilni prekupčevalci iz Nemčije, in še to le v malenkostnih količinah. Cene so padle že na 8 Din za kg. Je za res pravovrsto odbrano blago plačajo izjemoma do 11 Din. Prihodek je bil obilnejši, kot se je splošno pričakovalo, čeprav je ostal količjak po rji prizadet hmelj neobran na drogih.

Jesenice

Akademski krožek na Jesenicah bo priredil sestanek rednega članstva in starešinstva v soboto zvečer ob 20. uri v salonu restavracije »Tancarc«. Udeležite se sestanka v čim večjem številu.

»Jugoslovana« dobite na Jesenicah v postajni trafiki g. Nikolavčiča, v trafiki gđ. Mici Mesarjeve in na Savi v trafiki gđ. Ane Klinarjeve.

Dela pri gradnji nove carinarnice lepo napredujejo. Sedaj je vidno že visoko pritišče in prvo nadstropje. V kratkem bo stala sredi Jesenic impozantna stavba, ki bo mestu v kras in ponos.

Trbovlje

Seja občinskega odbora. V petek 16. septembra ob 16. uri bo v občinski posvetovalnici v Trbovljah seja občinskega odbora, na kateri se bo med drugim razpravljalo o zgradbi vodovoda in določitvi tržnega prostora v Hrastniku, o nekaterih prošnjah za podelitev koncesije za izvrševanje dimnikarskega obrta v občini Dol in enem delu občine Trbovlje in končno tudi o vabilu ljubljanskega župana, da vstopi tudi trg Trbovlje v »Zvezo mest in trgov Dravske banovine«.

Šmartno pri Litiji

Poroka. Poročila sta se Franc Hauptman, posestnik na Jelši pri Libergu, in Mici Tori iz Zg. Tep. Čestitamo!

Kazalni deski, ki kažejo pod Višnjo goro in Javorje, sta nečitljivi, potrebni sta novi!

Občinska seja. V nedeljo 18. t. m. bo važna občinska seja takoj po rani maži.

Čigava je suknja

Skofja Loka, 13. oktobra.

Včeraj ob 11:30 je naletel eden škofjeloških orožnikov na sumljivega človeka, ki je postal po mestnih ulicah. Ker pa se je tujec pravilno legitimiral se orožnik ni več zmenil zanj. Moški je šel okoli 13 ure proti Hosti in je tam srečal drugo orožniško patruljo. Ta je potnika iznova ustavila, zaradi jako dobro ohranjene suknje, ki jo je nosil moški s seboj. Ker pohajal sam ni prav hotel vedeti, kako je do oblačila prišel, so orožniki napovedali neznanca aretacijo in so ga privedli nazaj v Skofjo Loko. Tatu, nekega čudna, so oddali v zapore; suknja pa se dobi pri orožnikih.

Slovenska Bistrica

Smrt kosi. Umril je na pljučnici posestnik in gostilničar F. Jerič v Spodnji Ložnici pri Slov. Bistrici. Pogreb pokojnika je bil v nedeljo dopoldne na tukajšnjem pokopališču ob ogromni udeležbi okoličanov in meščanov, ki so priljubljenega spremljali na zadnji poti. N. v m. p.

Nesreča kolesarja. Trgovski pomočnik F. V. se je v soboto zvečer vračal s kolesom iz Kopriv. Na ostrem ovinku se je zaletel v nepoznan avto in obležal nezavesten na cesti. Odsel je poškodbe na desnem kolenu, raztrgane hlače in polomljeno kolo. Mimoidoči so ga z vodo spravili k zavesti, nakar se je sam odpravil domov.

Slovenjgradec

V službi se je ponesrečil. Preteklo soboto je 48-letni kretnik drž. želez. Rutnik Ivan v Misljnu prižgal pred prihodom vlaka, kakor navadno vsak večer, luč na postaji. Na lestvi mu je spodrsnilo in si je zlomil piščal na desni nogi. Zdravi se v tukajšnji bolnici.

Opeknel se je. 40-letni tesar Debevc Jakob iz Suhega dola uslužben pri tvrdki »Korotan« je padel po nesreči na štedilnik in se opeknel na desni roki. Iska lje pomoči v tukajšnji bolnici.

Nesreča z motociklom. Tukajšnji srez. kmet. referent Wernig Franc se je peljal službeno s svojim motociklom v Velenje. Med potjo pa je nesreča hotela, da se je pri padcu poškodoval po obrazu. Sreča v nesreči je, da ni bilo hujših večjih poškodb.

Zanimiva statistika iz Sel. Lanko leto je bilo v tej fari 13 krstov in samo en mrlič, kar je tudi za to občino nekaj izrednega.

Davica v St. Janžu pri Dravogradu. Kakor lanko leto, se je tudi letos pojavila ta zavrata otroška bolezen v St. Janžu pri Dravogradu. Zavenkrat je obolnel na tej boleznijo samo en otrok, in upamo, da se ne bo tako razpasla kakor lani.

Župni prednjaški tečaj za »Koroško okrožje« Mariborske Sokolske župe bo od 15. oktobra do 29. oktobra v Slovenjgradu v Sokolskem domu, kjer bodo predavali najboljši sokolski strokovnjaki.

»V Pariz« je naslov predavanja, ki ga priredi »Prosvetni odsek« tuk. Sokola v sredo 14. oktobra ob 20. uri v Meščanski šoli. Predaval bo starosta tuk. Sokolskega društva brat dr. Vinko Zeleznikar, ki se je osebno udeležil veličastnih tekmovalnih dni.

Tudi pri nas živimo v znamenju volitev, na katere se celi okraj z vso agilitnostjo pripravlja v zavesti, da bomo le z delom in vsestransko slogovno dvignili našo državo na tako višino, kakor zasluži!

Šoštanj

Finžgarjeva proslava. Tuk. sokolsko društvo je priredilo v nedeljo Finžgarjevo proslavo. Kljub izredno lepemu vremenu je bila velika dvorana polna hvalečnega občinstva. Salonski orkester je otvoril proslavo. Br. sodni predstojnik Potočnik nam je v lepo zasnovanem govoru podal življenjepis in delovanje najboljšega slovenskega pisatelja ljudskih iger. Naši vrlji diletantki pa so zaigrali v spretni režiji br. Robinščaka »Verigo«, lepo in v splošno zadovoljstvo. Ze danes opozarjamo da se kmalu pričnejo vaje za eno najboljših novejših veseliger »Gospa ministrovka«, pri kateri nastopi celoten diletantski ansambel.

Šmartno ob Paki

Našo lepo Paško kotlino je letos Bog blagoslovil s precejšnjo množino prav izvrstnega sadja. Malokateri kraj širom naše domovine pa tudi izvenomstvo se more kosati glede aroma s paškim sadjem. To dobro vedo trgovci. Zato pa se tudi drugje kupljeno sadje večkrat naklada na tukajšnji postaji, da se ga odpremi kot paško sadje in s tem doseže višjo ceno. Naša sadjarska podružnica bo priredila v nedeljo 18. t. m. sadni ogled v šolskem poslopju. Sadje se bo večinomna razstavilo v ameriških zabojih. Interesenti za paško sadje se vabijo, da si pridejo našo razstavo ogledat. Sadja je v občini več vagonov na prodaj.

Št. Jurij ob južni železnici

Sadna razstava. Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Sv. Juriju ob j. ž. je priredilo v nedeljo 11. t. m. in še v ponedeljek v tukajšnji osnovni šoli sadjarsko in vrtnarsko razstavo. Razstavljenih je bilo okrog 70 vrst jabolk in brus, 57 jih je bilo naznačenih z imeni. Sadje je bilo večinomna zelo lepo, posebno jabolka, ki so močno prevladovala po kvaliteti in kvantiteti. Najbolj številno so bile zastopane sledeče vrste: bobovec, harbertova reneta, kanade, dr. Ipavčeva bogatinka, zeleni štetinec in mošankke, dočim smo pogrešali od razširjenih vrst zlate pramene. Zelo lepo povrtno, tako ogromne zelne glave, kolerabe in ohrovt in dr. je razstavila banovinska kmetijska šola. Posebno pozornost je vzbujala ogromna 40-50 kilogramov težka buča. Kmetijska šola je razstavila tudi nekaj zelo lepih kaktusov. Poleg kmet. šole, ki je razstavilo še sadje, obrano in konzervirano, je razstavilo še štirideset posestnikov iz Št. Jurja in okolice, kar je nedvomen dokaz za lep razvoj sadjarstva v naši občini. Ocenjevalna komisija pod vodstvom predsednika Sadj. in vrtnarskega društva g. Antona Sivke je prisodila prvo nagrado znanemu sadjarju gospodu Zveglaju z Rizinika, ki je razstavil štirideset vrst res lepega sadja. Razstavljeno sadje se je prodalo na licitaciji po ceni Din 2-10 za kg. Izlicitiral ga je neki Banačan.

Blagovni clearing

Kreditna kriza se čedalje intenzivneje širi v vsem svetovnem gospodarstvu. Gospodarska kriza, kriza zaupanja in kreditna kriza, to so tri značilne stopnje, ki jih je podarila usoda današnjemu človeštvu kot nemeček k svetovnemu pokolju. Zadnja stopnja današnjega »modernejega« gospodarstva je povzročila, da se mednarodni prenos vrednosti vršijo skoro izključno z medsebojno izmenjavo dobrin. Ta »blagovni clearing« je samopomoč svetovnega gospodarstva za anuliranje prezadolženja evropskih in kolonialnih držav. Tako pravi znani narodni gospodar dr. Karol Uhlig.

Blago ni dobrina stalne vrednosti, pač pa je namenjeno skorajšnji uporabi. Če torej država stalno dobrino (denar), ki predstavlja po svojem bistvu kapital v ožjem smislu besede, posloje drugim in mora kot povračilo sprejemati blago, ki je uporabna dobrina, poživlja na ta način svojo lastno mednarodno imovino. Države upnice se povračil v obliki blagovnega clearinga iz teh razlogov tudi tako vztrajno izogibajo. Blagovni clearing pa je nastopil šele takrat, ko so bila sredstva za prenos vrednosti izčrpana, to se pravi takrat ko so se zlaže zaloge posušile.

Znano je, da sta si Francija in Amerika razdelili vse razpoložljive svetovne zaloge zlata. V najnovejšem času celo izpodirva Francija poslednjega rivala. Velikega transferiranja zlata v bodoče ne bo več, ker je zlato koncentrirano po večini v enem samem ogromnem tresorju francoske Narodne banke. Tudi vrednostni papirji držav-debitorjev predstavljajo po svoji borzni vrednosti samo delni odstotek nominalne vrednosti in ne igrajo v mednarodnih plačilnih prenosih skoro nikake vloge več. Ostaja torej samo še blago kot sredstvo plačilnih izenačenj. To se pravi, da naše »moderno« gospodarstvo prehaja nazaj k naravnemu gospodarstvu. To je isti položaj kakor se uveljavlja tudi v notranjosti enega samega narodnega gospodarstva. Kdor kupuje blago, daje roko v roki tudi blago kot protivrednost.

Svetovni kreditaciji se kot rečeno iz znanih razlogov izogibajo blagovnih plačil. V to svrhu se utrjujejo z nepremostljivimi carinskimi pre-

grajami. Kaj, preostaja državam debitorjem drugega, kakor, da se poslužujejo istih carinskih izumov, da ne zaidejo še v večjo odvisnost svojih kreditorjev. V tem tiči kardinalno vprašanje današnje kreditne krize.

Zlata ni. Blagovnih plačil kreditorji nočejo, da ne uničijo svojih mednarodnih dobroimetij, da ne zavirajo lastne produkcije in ne množe števila brezposelnih. Kaj tedaj? Kako vršiti mednarodno plačilno službo?

Kreditorji morajo izgubiti, na en ali drug način. Manjše zlo je vedno boljša izbira. Zato kisel nasmehljaj k slabi igri. Delni odpis vseh mednarodnih obveznosti. Hoover je to mimiko razumel, prišla je zelo kasno, vendar še ne prepozno.

Zlato ima namišljeno vrednost, poseduje pa to vrednost že od pantiveka. Stalnost zlata je gotovo bistveni del denarne teorije. Vsi narodno-gospodarski zakoni se v današnji dobi po svoje izoblikujejo. Kaj naj bi motilo današnji gospodarski svet, da zlato odvzame tradicionalno stalno vrednost kot edino merilo mednarodnih plačilnih izenačenj? Ali naj države, ki posedujejo ogromna bogastva na uporabnih dobrinah, osiromašijo samo radi tega, ker ne posedujejo blesteče kovine? —

Baš danes, ko se je izkazalo zlato kot neuporabno merilo ker ne služi v ničemer narodnemu gospodarstvu, pač pa leži neproduktivno ravno tako pod zemljo, kakor pred tisočletji — samo v drugačni obliki — naj se mu odvzame njegova svetovna oblast. Nazaj k naravi, — ta krilatica je odjeknila v vsem javnem življenju posameznih narodov. Tudi narodno gospodarstvo, posebno pa finančno bo moralo sprejeti slej ali prej to krilatico — »nazaj k naravnemu gospodarstvu«.

Če se uvede blagovni clearing, bodo sredstva več ali manj enako porazdeljena med posamezna narodna gospodarstva. Blago je uporabna dobrina, ki nima stalnosti, vsako kopičenje teh dobrin v eni roki postane iluzorno. S tem pa je dosežen namen, ki naj svetovnemu gospodarstvu nudi novih pogonov za socialni in kulturni napredek človeštva.

Direkcija državnega rudnika Vrtnik sprejema do 22. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 50 m³ hrastovega lesa.

Dne 28. oktobra t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu očetna licitacija glede dobave železnine; dne 29. oktobra t. l. pa glede dobave 50.000 komadov opeke.

Dne 29. oktobra t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitnem skladišču v Zemunu očetna licitacija glede dobave 100 komadov gumijastih blazin in 100 komadov gumijastih termoforov. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem skladišču).

Borzna poročila

dne 13. oktobra 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 13. oktobra. Amsterdam 2273-78 do 2280-62, Bruselj 783-19-785-55, Curih 1098-45 do 1101-75, London 213-51-221-01, Newyork 5589-63-5606-63, Pariz 220-57-221-23, Praga 165-86-166-36, Trst 285-77-271-77.

Zagreb, 13. oktobra. Amsterdam 2273-78 do 2280-62, Bruselj 783-19-785-55, London 213-51 do 214-33, Milan 285-77-286-67, Newyork kabel 5600-63-5617-63, Newyork ček 5589-63-5606-63, Pariz 220-57-221-23, Praga 165-86-166-36, Zürich 1098-45-1101-75.

Beograd, 13. oktobra. Amsterdam 2273-78 do 2280-62, Berlin 1311-50-1338-50, Dunaj 718 do 742, Bruselj 787-19-785-55, Curih 1098-45 do 1101-75, London 213-51-221-01, Milan 285-77 do 291-77, Newyork 5589-63-5606-63, Pariz 220-57 do 221-23, Praga 165-86-166-36.

Curih, 13. oktobra. Beograd 9-05, Pariz 20-09, London 19-73, Newyork 510, Bruselj 71-30, Milan 26-25, Madrid 47, Amsterdam 206-60, Berlin 117-60, Stockholm 120, Oslo 113, Kopenhagen 112, Sofija 3-70, Praga 15-10, Varšava 57-10, Budimpešta 90-925.

Vrednostni papirji

Zagreb, 13. oktobra. Drž. papirji: 7% inv. pos. 64-68, vojna škoda ar. 286-288 (297, 292, 294, 286, 290), kasa 286-288 (284, 286-50, 286), dec. 292-300, 4% agr. obv. 32-35 (32), 7% Bler ar. 56-57 (57), kasa 56-57, 8% Bler 59-50-60-50 (59-60), 7% pos. hipot. 63-70, 6% begl. 45-47 (45). — Banke: Kredit 121 denar, Jug 67-68 (67), Hrvatska —, Pratišedina 957-50-965 (957-50), Union 110 bl., Obrtna 36 d., Spska 186-187 (186), Ljublj. kred. 115-118 (115), Medjunarodna 68 d., Narodna 4500-6000, Zemaljska 110 d., — Industrija: Guttman 105 d., Danica 65 bl., Sečera Osijek 160-170, Trboveljska 195-200 (195), Slavonija 200 bl., Vevče 115-120 (115), Pivo Sarajevo 180 bl., Drava 185-190 (185), Brod vagon 55 bl., Ragusea 280 bl., Jadranska pl. 410 bl., Ocean. 190 bl.

Dunaj, 13. oktobra. d. V privatnem prometu z vrednostnimi papirji so se tečaji malo spremenili. Prioritete Dunav-Sava-Jadran so se prodajale po 90.

Zitna tržišča

Novi Sad, 13. oktobra. Pšenica: sremska 2% 225 zaklj. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence: neizpremenjena. Promet: skupno 36 vag.

Sombor, 13. oktobra. Fižol: bački, uzanc (vzorec) 190-195. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence: neizpremenjena. Promet: skupno 13 in pol vagona.

Budimpešta, 13. oktobra. Tendence: prijazna, za koruzo slabša. Pšenica: dec. 10/12 (10/08 do 10/10), mare 11/16-11/37 (11/28-11/30). — Rž: mare 11/10-11/20 (11/18-11/20). — Koruza: maj 12/85-13 (12/85-12/90).

Ljubljansko lesno tržišče
Tendence mlačna, brez prometa.

Sport

Zaključni dnevi v Atenah.

Tenis turnir balkanskih držav v Atenah je prinesel Jugoslaviji velik uspeh. Plasirali smo se na prvo mesto s 24 točkami. Romunija ima sicer enako število točk, vendar imamo mi tri prva, oni samo dve prvi mesti. Od naših so zasedli prva mesta Kukuljević-Schäffer v dublu moških, Gostiša-Schräger v dublu dam ter Gostiša-Kukuljević v mešanem dublu.

Tudi lahkoatleti so zaključili tekmovalne terosegli: Grčija 135 točk, Jugoslavija 88, Romunija 66, Bolgarija 25 in Turčija 21.

Pred ogromnim številom gledalcev se je najpreje vršilo izločilno tekmovalje na 400 m. V prvi skupini je zmagal Kores (G) v 53 sek., 2. Ravez (B) 53'2, 3. Madjarević (J) 54'4; drugi predtek: 1. Tučan (J) 52'4, 2. Černovski (R) 53, 3. Zografatis (G) 53'2.

Sledili so predteki na 110 m z zaprekami. Prvi predtek: 1. Mantikas (G) 15 nov grški rekord, 2. Buratović (J) 15'6, 3. Urbanov (B) 15'7. V drugem predteku se je plasiral samo Grk Miropoulos, vsi drugi so bili diskvalificirani, ker so podrli preveč zaprek.

Maratonski tek je zahteval velike žrtve od tekačev, morali so se boriti z močnim vetrom. Pri 6 km je prevzel vodstvo naš sporn in je stalno vodil. Tik za njim Grk Trifis in Anastasijades. Sporn je pretekel prvih 10 km v 43 minutah. Vodstvo se menjava. Na 15 km je zopet prvi sporn v času 1 ura 5 minut. Pri 19 km se odtrga Kraus mora pa malo pred Atenami odstopiti. Zmagal je Grk Saraz v 3:11. Sporn je zasedel četrto mesto.

110 m zapreke finale: 1. Mantikas (G) 15'1, 2. Buratović (J) 15'9, 3. Vrbanc (B) 16'7, 4. Miropoulos (G) 17'2.

Skok v daljavo: 1. Novaković (J) 6'81 m; Novaković je skočil samo enkrat in ni nato več skakal, 2. Rozakis (G) 6'72, 3. Simeonides (G) 6'64, 4. Gančev (B) 6'61, 5. Buratović (Jugoslavija) 6'55.

4 x 100 m: 1. Turčija 43'4, 2. Grčija 43'9, 3. Jugoslavija 44'2, 4. Romunija 45'6, 5. Bolgarija 45'8.

Skok ob palici: 1. Andriopoulos (G) 3'70 m, 2. Karajannis (G) 3'60, 3. Birov (R) 3'50 m, 4. Banšćay (J) 3'28 m, 5. Teodorov (B) 3'20.

Kopje: 1. Messner (J) 51'64 m, 2. Rozakis (G) 51'52, 3. Jukopetaru (R) 51'31, 4. Papa-georgiu (G) 50'88, 5. Havalec (R) 47'07.

1500 m: 1. Georgopoulos (G) 4:12'8, 2. Zukalans (G) 4:13'4, 3. Manea (R) 4:17'4, 4. Predanić (J) 4:18'4, 5. Lapuzan (R) 4:21'4.

400 m: 1. Tučan (J) 51'4 nov jugoslovanski in balkanski rekord, 2. Madjarević (J) 51'8, 3. Ravez (B) 52 bolgarski rekord, 4. Kores (G) 52'2, 5. Černovski (B) 53'6.

Poljska : Jugoslavija.

Kakor znano, se bo vršila 25. t. m. v Poznaju meddržavna nogometna tekma Poljska : Jugoslavija. Savezni kapetan Simonović je radi slabe forme nekaterih stalnih reprezentantov igralcev moral postaviti novo moštvo. Posegel je po Jugoslovanih, ki igrajo trenutno v Franciji in Švici. Bek in Sekulić sta se že javila, da sta na razpolago, dočim Hitrec še ni odgovoril. Tudi Hajdukovi Marušić, Dešković, Lemešić in Bonačić (slednjemu je savež črtal trimesečno zabrano igranja) so javili pripravljenost. Naš team bo najbrže izgledal sledeče: Spasić, Dr. Ivković, Tosić Marušić, Lechner, Tirančić, Hitrec, Sekulić, Bek, Zečević.

Radio

Ljubljana, sreda, 14. oktobra. Opoldanski program odpade. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Dr. Nikolaj Preobraženski: Ruščina. 19.30 P. dr. R. Tominec: Ivan Sergejevič Turgenjev. 20.00 Prenos R. Tauberjevega poslovnega koncerta iz Berlina. 22.00 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, sreda, 14. oktobra. 10.00 Solški radio. 10.30 Plošče. 12.05 Radio orkester. 13.30 O filmu. 13.35 Plošče. 17.00 Narodne melodije. 17.30 Radio orkester. 19.30 Predavanje. 20.00 Praga, Simfonični koncert. 22.00 Dnevne novice in sport.

Zagreb, sreda, 14. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Plesna glasba. 19.20 Iz svetovne zgodovine: Kralj arški. 19.35 Kulturne in društvene vesti. 20.00 Simfonični koncert češke Filharmonije. 22.00 Poročila in lahka glasba.

Praga, sreda, 14. oktobra. 11.00 Plošče. 14.10 Plošče. 15.00 Moravska Ostrava. 17.10 Marionetno gledališče. 19.20 Pesmi. 19.50 Irski večer. 21.00 Koralni koncert. 21.30 Pianinski koncert.

Ljubljana, četrtek, 15. oktobra. 12.15 Plošče. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Anton Bajec: Italijanska. 19.30 Dr. Mirko Rupel: Srbo-hrvatska. 20.30 Pogovor z radio-amaterjem. 20.30 Prenos koncerta iz Budimpešte. 22.00 Čas in poročila. 22.15 Salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Beograd, četrtek, 15. oktobra. 11.05 Plošče. 12.05 Radio orkester. 13.35 Novice. 16.00 Plošče.

Damski modni salon

Elysée

Sv. Petra cesta 2, II. nadstr.

nasproti trgovine URBANC

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnega

ženskega oblačila

Moderno — solidno — poceni

17.00 Narodne pesmi. 17.30 Medicinsko predavanje. 20.30 Budapest. 22.15 Dnevne novice in sport. 22.35 Radio orkester.

Zagreb, četrtek, 15. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 17.00 Balajke. 19.45 Francoščina. 20.00 Amateur-fotograf. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Evropski večer: Budapest. 22.05 Poročila in vreme. 22.15 Sprehod po Evropi.

Praga, četrtek, 15. oktobra. 11.00 Plošče. 12.15 Plošče. 12.35 Brno. 14.10 Plošče. 15.00 Bratislava. 17.20 Mladinska ura. 19.00 Budapest. 22.35 Moravska Ostrava.

Sokolstvo

Dve pomembni sokolski svečanosti

Impozantna sokolska slavnost v Peči. Preteklo nedeljo so se vršile v Peči velike sokolske svečanosti, katerih se je udeležilo nekaj tisočev prebivalstva iz najoddaljenejših krajev. Sokolskih slavnosti sta se udeležili Sokolski župi Cetinje in Skopje. Med odličnimi posetniki slavnosti so bili zastopnik Nj. Vel. kralja, ban Zetske banovine dr. Uroš Krulj, ban Savske banovine v pok. dr. Silović in mnogo drugih. V nedeljo dopoldne se je vršila povorka po mestu, burno pozdravljena, nakar se je vršila svečana blagoslovitev novega sokolskega prapora, ki mu je kumoval ban dr. Uroš Krulj. Blagoslovitev so izvršili pravoslavni škof iz Peči dr. Jerotej, za tem katoliški svečenik pater Lovrenc Mitrović in končno muslimanski svečenik. Vsi svečeniki so v svojih govorih poudarjali veliki pomen Sokolstva za naš narod. Po blagoslovitvi je razvil novo zastavo kum ban dr. Krulj ter v zanosnem govoru orisal pomen nove sokolske zastave. Banu dr. Krulju so nato še starosta domačega Sokola, zastopnik Nj. Vel. kralja ter zastopniki sokolskih žup Cetinje in Skopje. Popoldne je bila velika javna telovadba, kjer so zlasti kmetijski Sokoli s svojimi vzorno izvedenimi vajami zadivili tisočglo množico. Zvečer je bil banket in nato prisrčna zabava ob ogromni udeležbi domačinov.

Blagoslovitev Sokolskega doma v Sremski Mitrovici. Na zelo svečan način je bil v nedeljo 11. t. m. odprt in impozantni novi Sokolski dom v Sremski Mitrovici. Svečanosti so se udeležili Sokoli iz cele Beogradske sokolske župe in ogromno število prebivalstva. Zlasti v lepem številu so bili navzoči kmetijski Sokoli v svojih slikovitih narodnih krojih. Ob 10. je šla po mestu, ki je bilo vse v zastavi in zelenju, sokolska povorka pred novi Sokolski dom, kjer se je vršila ob 11. slavnostna otvoritev. Obred blagoslovitve so opravili pravoslavna svečenika prota Milutinović in Bošnjaković ter katoliški župnik mrg. dr. Franjo Rački. Po blagoslovitvi so govorili pravoslavni svečenik Milutinović, katoliški župnik mrg. dr. Rački, društveni starosta br. dr. Hanosek, ki je poudarjal pomen novega Sokolskega doma, nato mestni župan Sava Milutinović in delegat Saveza SKJ br. Branko Zivković. Vsi govorniki so poudarjali veliki pomen Sokolstva, ter se je neprestano klicalo kralju, kraljevskemu domu in Sokolstvu. Popoldne je bila velika javna telovadba, kjer so se odlikovali zlasti zopet kmetijski Sokoli. Krasen je bil nastop Sokolic iz St. Pazove v krasnih slovaških narodnih nošah. Pri telovadbi so nastopili vsi telovadni oddelki zelo dobro, zvečer pa je bila v novem Sokolskem domu telovadna akademija, ki je vsestransko uspela. Zdravo!

Brzjav

Došla je nova PORTUGALKA in tudi staro vino od Knifca. Toči se v gostilni in kavarni LEON. — Vsak četrtek in nedeljo divjačina. Se priporočata

Leon in Fani Pogačnik

Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 29.

Peči sistema Lutz

in emajlirane napisne, nadpisne table vseh velikosti. — Pasje znamke. Najsolidnejši izdelki in najnižje cene le pri

tvrdki Golob Alojz
Ljubljana, Puharjeva ulica 3

Vreče 1758
nakup in prodaja
Alojz Greben
Ljubljana, Dunajska
cesta 36

Nogavice, roka-
vice, volna in
bombaž
najceneje in v veliki
izbiri pri

KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

UNIFORME

vseh vrst izdeluje, vse
uniformske potrebš-
tine in dežne plašče
v zalogi Simon Klma-
nek, Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6. 2198

Oglašujte
v
Jugoslovanu

Volišča v Dravski banovini in predsedniki volilnih odborov

Srez Dolnja Lendava:

Beltinci za občine Beltinci in Gančani. — Inž. Mikuž Franc, upravitelj semenogojске postaje.

Bogojina za občine Bogojina, Filovci, Ivanjci, in Strehovci. — Brelh Oton, šol. upravitelj.

Bratonci za občine Bratomci, Doklečevje, Lipovci. — Zavašnik Franc, sodnik, Dol. Lendava.

Čentiba tudi za občine Petiševci. — Kolarič Josip, šolski upravitelj.

Crenovec za občine Donja Bistrica, Trnje, Ziški. — Dobrnjak Simon, ravnatelj meščanske šole, Dol. Lendava.

Dobrovnik, tudi za občino Zirkovci. — Prajninger Janez, šolski upravitelj.

Dolga vas za občine Dolga vas, Banuta, Mostje. — Horvat Janko, šolski upravitelj, Kapca.

Dolnja Lendava. — Sikič Stanko, mag. phar.

Dolina tudi za občino Pince. — Sreš Martin, učitelj.

Gabrje za občine Gabrje, Donji Lakoš, Kapca, Gornji Lakoš. — Flisar Nikolaj, šolski upravitelj.

Genterovci za občine Genterovci, Kamovci, Radmožanci. — Pečnik Drago, meščansko-šolski učitelj.

Gomilica tudi za občino Lipa. — Rakoci Ivan, šolski upravitelj.

Kobilje za občine Kobilje, Bukovnica, Motvarjevec, Novak Anton, šolski upravitelj.

Melinci za občine Melinci, Gornja Bistrica, Izakovci. — Silovinc Pavel, šol. upravitelj.

Odranci tudi za občino Srednja Bistrica. — Krepš Arnold, šolski upravitelj.

Turnišče za občine Turnišče, Nedeljica, Lenkovič. — Drekonja Ciril, šolski upravitelj.

Velika Polana, za občine Vel. Polana, Brezovica, Mala Polana, Kotiza. — Tratnjek Davorin, šolski upravitelj.

Srez Kamnik

Volišče Blagovica tudi za občino Češnjice. — Benkovič Franc, veleposestnik.

Krašnji. — Grad Boris šol. upravitelj, Vrhpolje.

Dob tudi za občino Brezovica. — Urbančič Alojzij, učitelj.

Vir tudi za občino Krtina. — Hvalat Franjo, šol. upravitelj.

Domžale. — Stenovec Ivan, šol. upr.

Depalavas tudi za občino Dragomelj. — Jeretina Drago, učitelj.

Homec tudi za občino Šmarca. — Praprotnik Mirko, šol. upr.

Ihan. — Hrovat Ivan, šol. upr.

Kamnik tudi za občino Podgorje. — Senčič Julij, šol. upr.

Komenda za občino Kapljas in Križ. — Zvan Andrej, šol. upr.

Moste tudi za občino Mlaka. — Kokalj Fran, učitelj v Komendi.

Suhadole tudi za občino Tunjce. — Siherl J., posestnik in poštar, Vodice.

Brdo za občine Lukovica in Prevoje. — Sošenšek Viktor, šol. upr.

Spodnje Koseze tudi za občino Rafolče. — Vidic Gustav, zasebnik Lukovica.

Mekinjje tudi za občino Nevlje. — Koman Maks, šol. upr. Stranje.

Mali Mengeš za občino Mengeš in Loka pri M. — Mrak Jože, učitelj.

Moravce tudi za občino Drtija. — Toman Janko, šol. upr. v pokoju.

Motnik. — Konjar Ulrik, šol. upr. v pokoju.

Peče. — Merčun Ciril, šol. upr.

Podhruska tudi za občino Loke v Tuh. — Horn Pero, šol. upr. Nevlje.

Radomlje tudi za občino Jarše. — Šušteršič Ernest, učitelj.

Rova tudi za občino Vočji potok. — Krištof Anton, šol. upr. Radomlje.

Stranje tudi za občino Bistričica. — Toni Franc, žand. ppor. v pok., Kamnik.

Strahovica za občine Zupanje njive in Gozd. — Andolšek, Stanko, šol. upr.

St. Gotthard za občino Trojane. — Ravnar Vinko, šol. upr.

Šmartno tudi za občino Hrušovka. — Rožič Viljem, šol. upr.

Spitališ. — Potočnik Peter, šol. upr.

Trzin tudi za občino Rašica. — Arrigler Anton, šol. upr.

Vodice. — Ostanek Franc, šol. upr.

Zalog tudi za občino Klanec. — Hočevar Jože, posestnik, Moste.

Lahoviče tudi za občino Nasoviče. — Vodnik Ignac, učitelj Vodice.

Zg. Tuhinj. — Svete Stane, šol. upr.

Zlatopolje tudi za občino Palovče. — Šter Janez, posestnik, Lukovica.

Srez Kočevje

Banja Loka. — Eržen Franc, učitelj.

Borovec tudi za občino Briga. — Tscherne Alojzij, učitelj.

Cvišarji za občino Zeljane. — Boc Boris, učitelj, Onk.

Dolenja vas. — Vončina Drago, učitelj.

Fara. — Bizjak Anton, ravnatelj zavoda slepih, Kočevje.

Gora. — Kleindienst Lovro, učitelj, Sodražica.

Hrib za občino Loški potok. — Železnik Franc, učitelj.

Karlovica za Lužarje. — Milkovič Adam, uč.

Knežja Lipa tudi za občino Spodnji log. — Vrabčič Rudolf, učitelj, Verdreng.

Kočevje. — Burger Anton, gimnazijski ravnatelj.

Kočevska reka tudi za občino Koče. — Tchinkeš Maks, učitelj.

Koprivnik tudi za občino Nemška loka. — Legiša Henrik, učitelj.

Livold tudi za občino Črni potok. — Blenkuš Alojzij, učitelj.

Mala gora tudi za občino Polom. — Krainer Josip, učitelj, Stara Cerkev.

Videm tudi za občine Kopolje in Podgora. — Debeljak Janez, učitelj, Ribnica.

Mrava za občino Novi lazi. — Ljubič Vinko, učitelj, Koprivnik.

Pri cerkvi za občino Struge. — Pirker Franc, kapetan v pokoju, Tržič pri Strugah.

Turjak. — Kogej Anton, sodni oficij, Velike šče.

Mozelj. — Hegler Friderik, učitelj.

Ribnica tudi za občino Dane. — Kadunc Ivan, učitelj.

Rob. — Strehovec Franc, učitelj, Krvava peč.

Sodražica. — Vodopivec Stanko, učitelj.

Stara cerkev. — Reiniger Ferdo, učitelj, Kočevje.

Stari log. — Krische Anton, učitelj.

Sv. Gregor. — Strah Anton, učitelj, Dvorska vas.

Vel. Lašče. — Dr. Anžič, notar.

Zlebič za občine Jurjevica, Sušnje in Vel. Poljane. — Kmet Herman, učitelj, Ribnica.

Srez Konjice

Čadram za občine Okoško in Oplotnica. — Gselman Božidar, šolski nadzornik, Konjice.

Skomarje. — Ambrož Martin, učitelj, Vitanje.

Kebelj za občino Kot. — Pavlič Ivo, šolski upravitelj.

Konjice I. za občine Bezina in Konjice okol.

— Mihelič Gv., starešina sres. sodišča.

Konjice II. za občine Konjice in Tepanje. — Dr. Prus Anton, odvetnik.

Loče tudi za občino Zbelovo. — Šolar Franc, učitelj.

Prihova za občine Grušovlje in Vrhovlje. — Perjevec A., učitelj, Loče.

Stranice. — Dobnik Leopold, šol. upr.

Sv. Kunigunda tudi za občino Padeški vrh. — Unverdorben I., učitelj, Zreče.

Sv. Jernej tudi za občino Laže. — Fridl Franc, šol. upravitelj.

Spitališ za občino Tolsti vrh. — Berce Lojze, šol. upr.

Vitanje tudi za občine Brezen, Ljubnica in Paka. — Primožič V., gozdar.

Zreče. — Mravlja Karol, šol. upr.

Ziče. — Zagažen Franc, učitelj, Sv. Jernej.

Črešnjice za občino Bezovica. — Fabič Janko, šol. upravitelj.

Srez Kranj

Volišče Cerklje. — Lapajne Josip, šol. upr.

Jezersko. — Baltasar Viljem, šol. uprav.

Sv. Jošt. — dr. Vladimir Herle, profesor Kranj.

Kranj. — dr. Janč Igo, odvetnik.

Mavčice. — Kavčič Ivan, šol. uprav.

Naklo. — Jerše Josip, šol. uprav.

Preddvor. — Detela Oton, vladni svetnik v p. in graščak.

Predoslje. — Zore Rudolf, šol. uprav.

Trboje za občine Smlednik, Hrastje, Voglje. — Rupret Vincenc, šol. uprav. Smlednik.

Strazišče. — Rant Franc, učitelj.

Senčur za občino Senčur in Velesovo. — Belin Fran, šol. uprav. Senčur.

Sv. Katarina. — Kus Viljem, šolski uprav. Lom.

Kovor. — Bertonec Josip, šol. uprav. Tržič.

Križe. — Zidar Alojzij, uradnik zdravilišča Golnik.

Tržič. — Svetlič Janko, notar.

Sv. Ana. — Vidmar Josip, trgovec, Tržič, št. 5.

Javorje. — Petercelj Janez, posestnik in župan, Zg. Zetina.

Oselica. — Tušar Ivan, šol. uprav. Savodje.

Poljane. — Kokalj Janko, šol. uprav.

Selca. — Hrast Oskar, šol. uprav. Bukovšiči, obč. Selca.

Češnjica tudi za občino Selca. — Veber Leopold, trg. in posestnik.

Sora. — Likar Andrej, šol. uprav.

Sorica. — Železnik Martin, šol. uprav.

Škofja Loka. — dr. Jarc Franjo, odvetnik.

Stara Loka. — Dolenc Franc, ml. veletrgovec.

Trata. — Rebol Fran, šol. uprav.

Zmirec. — Grun Ivan, šol. uprav. Gaber, obč. Zmirec.

Zeleniški. — Dolenc Karol, župan in trgovec.

Srez Krško

Krško. — dr. Jan Jakob, sodnik.

Leskovec. — Mejač Anton, not. kand. Krško.

Buška. — Vanič Janko, šol. uprav. Krško.

Cerklje. — Vidmar Minko, učitelj.

Veliki Podlog. — Fettich Frankheim Oton, šolski uprav.

Raka. — Krakar Ladislav, učitelj.

Studenec. — Plehan Albin, šol. uprav. Raka.

Kostanjevica. — Turk Josip, sodnik.

Čatež. — Jelšnik Ludvik, davčni insp. Krško.

St. Jernej ima dve volišči. — Na I. Golob Franjo, šol. uprav.; na II. Vale Maks, posestnik in trgovec.

Sv. Križ. — Stritar Josip, posestnik.

Buševa vas. — Pirnat Ivan, šolski uprav. Kostanjevica.

Velika Dolna. — Pešnik Josip, šol. uprav.

Mokronog. — Zupančič Andrej, učitelj.

St. Rupert ima dve volišči. — Na I. Brezovar Matija, šolski uprav.; na II. Lunaček Franc, učitelj.

Škocijan. — Herbst Pavel, šolski uprav. Mokronog.

Šmarjeta. — Pipan Rudolf, šol. uprav.

Trehelno. — Turk Jožef, učitelj, St. Rupert.

Tržišče. — Bizjak Franc, šol. uprav.

Boštanj. — Fakin Drago, šol. uprav.

Sv. Jurij p. K. — Sotman Alojz, učit., Radeče.

St. Janž. — Berce Vinko, šol. uprav.

Srez Laško

Laško. — Češina Ivan, šol. uprav. v p.

Marija Gradec. — Benko Vekoslav, učitelj, Laško.

Sv. Krištof ima dve volišči. — Na I. ing. Homan Anton, obratovodja pri TPD Laško; na II. Kokalj Franc, žel. nadzornik, Šmarje občina Krištof.

Sv. Lenart. — Jerše Milko, učitelj, Laško.

Jurklošter. — Šmid Alojz, posestnik.

Loka. — Gostinčar Franc, učitelj v p. Zidani most.

Zidani most. — Majcen Ciril, restavrater.

Trbovlje ima 9 volišč. Predsedniki so: za I. Sušnik Mirko, učitelj; za II. Stefe Josip, vodja javnomerstva; za III. Pleskovič Ivo, tajnik pri TPD; za IV. Porsoglio Ivan, ing. obratovodja TPD; Hrastnik; za V. Stefe Franjo, ing.; za VI. Paulin Efrén, učitelj; za VII. Pleskovič Rudolf, učitelj; za VIII. Kuhar Anton, učitelj; za IX. Hofbauer Lojze, učitelj, Hrastnik.

Dol pri Hrastniku I. — Gaus Anton, šol. nadzornik v p.

Razglasi kraljevske banske uprave

II. No. 17.539/3.

2835

Razpust društva.

Bralno društvo na Ptujski gori je razpuščen, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 7. oktobra 1931.

*

III. No 12.562/1.

2847

Izkaz živalskih kužnih bolezni v območju Dravske banovine po stanju z dne 10. oktobra 1931.

Opomba: Imena sedežev sreskih načelnikov (mestnih magistratov) so natisnjena z debelejšimi, imena občin pa z navadnimi črkami; kraji s številom zakuženih dvorcev so navedeni v oklepajih.

Šuštavec:

Celje: Petrovče (Levc 1 dvorec). Gornji-grad: Nova štifa (Tirosek 1 dvorec). Metlika: Gradac (Gradac 1 dvorec).

Steklina:

Celje: Celje okolica (Gaberje 1 primer), Petrovče (Petrovče 1 primer), Škofja vas (Trnovlje 1 primer), Sv. Rupert (Mala-breza 3 primera). Krško: Boštanj (Radna 1 primer), Škocjan (Škocja 1 primer). Murska Sobotna: Murska Sobotna (Murska sobota 1 primer). Ptuj: Mihalovci (Ivanjkovci 1 primer). Gornji-grad: Šmartno ob Paki (Šmartno ob Paki 1 primer).

Smrkavost:

Kočevje: Dolnja vas (Blata 1 dvorec). Logatec: Stari trg (Viševk, Kozaršče po 1 dvorec).

Garjavost konj:

Črnomelj: Semič (Coklavca 1 dvorec). Novo mesto: Mirna (Brezovica 1 dvorec).

Mehurčasti izpuščaji goved:

Maribor levi breg: Plač (Podigrac 1 dvorec).

Svinjska kuga:

Brežice: Zakot (Sv. Lenart 4 dvorci), Konjice: Konjice trg (Blato 2 dvorca), Oplotnica (Oplotnica 6 dvorcev).

Svinjska rdečica:

Kamnik: Stranje (Slavnik 1 dvorec). Konjice: Stranice (Stranice 2 dvorca), Krško: Kostanjevica (Karlče 1 dvorec), Cerklje (Mrtvice 1 dvorec), Litija: Litija (Sava 1 dvorec), Šmartno (Dvor 1 dvorec). Ljubljana: Brezovica (Vnanje Gorice 1 dvorec), Dobrova (Dobrova 1 dvorec). Ptuj: Sv. Marjeta (Gorišnica 1 dvorec).

Gniloba čebelne zalege:

Maribor levi breg: Sv. Lenart v Slov. gor. (Sv. Lenart v Slov. gor. 12 panjev).

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E 668/31.

2846

Dražbeni oklic.

Dne 24. oktobra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Tupaliče, vl. št. 216, zemljiška knjiga Olševk, vl. št. 216.

Cenilna vrednost: 8770.— Din; vrednost pritikline: 300.— Din; najmanjši ponudek: 5847.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Kranju,
dne 16. septembra 1931.

*

E 548/31.

2845

Dražbeni oklic.

Dne 26. oktobra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi

št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Drulovka, vl. št. 189.

Cenilna vrednost: 37.970.— Din; najmanjši ponudek: 25.313 Din 34 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede pod

Al Jennings:

Pesnik in bandit

Med temi streli so se igralci poskrili za svojimi mizami. Ljudje so iz pivnice zraven pobegnili na cesto. John je stal zunaj. Ko je Ed padel, je planil v hišo. Sredi veže sta Houston in Love z nabitimi revolverji padla po njem. Preden je kdo po prvem strahu prišel do sape, sta bila morila že daleč.

Eda so odnesli domov. John je umiral. Moj oče je stražil pri njem. Jaz se nisem upal približati naši hiši. Zlezel sem na skedenj in sem čakal. Sam sebi sem se zdel kakor drugi Kaj.

V meni ni bilo nobenega dvoma. Vedel sem, da so bile samo moje nagle, togotne besede krive umora. Toda Leve je Eda zalezoval in Houston je bil podkupljen od njega. Mirne duše, preračunano in strahopetno sta morila, saj sta streljala od zadaj.

Vest o vsem tem se je razširila po deželi kakor leteči ogenj, še preden je napočil dan.

Ves Woodward je strahoma pričakoval strela, ki bo moral pasti v odgovor.

Vsi sklepeči očitki vesti, ki so se zvečer oglašali v meni, so se do jutra izpremenili v strupeno slo po maščevanju. Zdaj nisem mogel več nazaj.

Tista kalna, negotova sivina prvega jutra se je še dotikala nočnega neba, ko je moj oče prišel iz

hiše k meni na skedenj. Bil je velik, jezen, smrtno bled.

— Pojdi z menoj.

Njegov glas je bil zadušen kakor ugasel od bede in nesreče.

— Pojdi semle.

Pred menoj je stopal v sobo, v kateri je John ležal v blodnjah.

— Tu leži eden, je pokazal s prstom.

Potem je tiho šel v drugo sobo, v kateri so bili Eda položili na dolgo mizo.

Vdrti oči mojega očeta so žarele vame kakor pekoče vprašanje.

— Tu je drugi, je dejal.

— Kaj hočeš napraviti zdaj? Ali nas hočeš vse spraviti s sveta?

Bilo mi je, kakor da me je nekdo z bičem oplazil čez lice in kakor da so se mi krvave proge začrtale čez oči. Bilo mi je kakor psu, ki se je potuhnil pod udarci.

Ne on ne jaz nisva rekla nobene besede več. Skoraj niti dihati si nisem upal. Videl sem, kako mu roka trepeče. Nisem si upal dvigniti oči v njegov obtožujoči obraz.

Kaj je neki mislil s temi besedami? Je mar zahteval, da naj ničesar ne ukrenem, ko je vendar ves Woodward čakal mojih dejanj? On je dobro poznal duha in običaje v tej deželi prerij. Tu so možje poravnali račune med seboj na nagel, smrten način.

Vsi prebivalci so bili povečini sami begunci in farmarji. Njim je bilo malo do zakona.

Policisti so bili najslabši ljudje v deželi in so bili skoraj iz samih nekdanjih konjskih tatov, igralcev in tihotapcev.

Banditi so svoje denarne zadeve urejevali z revolverji, uradniki pa s steklenicami whiskyja.

Vse to sem dobro vedel. Če si ustrelil človeka, ki je nekoga zavrtno umoril, ni bil to nikakšen umor. Na srednjem zapadu je to zahtevala čast.

Toda meni ni bilo do časti, meni se je hotelo maščevanja. Z Edom sva zdaj dvanajst let živela skupaj. Nadomestil mi je bil Stanton in »pišče« in mi je bil več kakor oba ta dva. Bil je velikopotezen, jasnih misli, najboljši človek, kar jih je kdaj živelo — in zdaj je ležal tam z zdrobljenim tilnikom.

— Čuj, Al! Glas mojega očeta se je prebiral do mene kakor skozi zid bolečine. Ta glas me je spet zdramil k zavesti. Čuj, Al! Zdaj je dovolj umora in krvi. Dovolj je nesreče. Tvoj brat je plačal ceno maščevanja. Zdaj jo bo plačal še John. Kje bo to končalo? Ali se naj ves Woodward okoplje v krvi?

Z živo strastjo je nadaljeval: — Ti ne smeš storiti tega. Jaz sem tu sodnik. Izvoljen sem bil, ko so začeli to deželo poseljevati. Izvoljen sem bil, da bom ohranjal zakon med ljudmi. Toda kaj naj zahtevam od drugih, če me niti sinovi ne bodo slušali?

Naenkrat je umolknil. Njegov blede obraz je bil spačen od bolečine.

Zanimiva zgodovina Napoleonevega maršala Ney-ja

V mestu Omaha v Zedinjenih državah živi mož, ki trdi, da je bil sloviti Napoleonov maršal Ney njegov stari stric. Ta mož pa trdi tudi, da maršala Ney-ja niso ustrelili (zaradi veleizdaje), ampak da je maršal v odločilnem trenutku pobegnil iz Francije v Ameriko, kjer je živel še 30 let.

Tega maršalovega nečaka je obiskal neki ameriški časnikar in temu je pripovedoval nekaj tole:

»Moj stari oče je maršala Ney-ja večkrat obiskal; maršal je prebival na več krajih v državi Severna Karolina. Oba pa sta strogo varovala maršalovo tajnost in sicer zato, ker je maršalu pomagalo do bega iz Francije več zarotnikov, ki bi bili vsi ob življenje, če bi se bilo razvedelo, da je maršal še živ. Zaradi tajnosti se je maršal prekrstil v Ameriki v »Petra Stewarta Ney-ja« in pod tem imenom je živel 30 let kot učitelj v raznih malih ameriških mestih.

Moj oče je podedoval po svojem starem očetu razne listine o maršalovem begu. Te listine pa je kasneje uničil, da ne pridejo v nepravne roke. Ustno sporočilo pa pravi, da se je pri tedanjem francoskem kralju Ludviku XVIII. za maršala Ney-ja zelo toplo zavzel vrhovni poveljnik angleške armade Wellington, ki je maršala visoko cenil. Kralj Ludvik XVIII. pa se ni upal maršala pomilostiti, pač pa je podpisal njegov beg.

Zaradi javnosti je bilo seveda treba na smrt obsojenega maršala ustreliti. »Ustrelili« so ga ob navzočnosti 500 ljudi na ravnini pri mestecu Grevelle. To usmrtilcev opisuje neki angleški poslanec, ki je bil navzoč, tako-le: »Voz, v katerem so peljali maršala, se je pojavil čisto nenadoma na ravnini. Maršala so naglo odpeljali na določeno mesto in ga postavili k zidu. Oči si ni dal zavezati. Na dano povelje je ustrelilo 12 vojakov in maršal se je zgrudil na tla. Truplo pa niso pustili ležati na licu mesta 15 minut, ampak so ga takoj zavili v platno in ga naglo odpeljali v bolnišnico. Od prihoda maršalovega na morišče pa do konca so pretekle samo tri minute.«

Moj oče pa mi je pravil tako: »Ko so maršala peljali mimo vojakov, jim je ta na tiho zašepetal: Streljajte v zrak! Tako se je bil namreč že prej dogovoril z angleškim poveljnikom Wellingtonom. Ko so vojaki ustrelili, je maršal po dogovoru padel na tla; da so vojaki res streljali le na slepo, se je poznalo tudi na zidu, kamor je udarilo vseh 12 krogelj. Dva dni po »usmrtilstvu« je maršal zapustil Francijo v spremstvu nekega Lucianija, ki je bil kasneje lastnik velike tovarne v Filadelfiji. Maršal je nato skrbno čuval svojo življensko tajnost in je šele na smrtni postelji priznal zdravniku dr. Le... ju, da je francoski maršal Ney.«

Koliko pojé človek v 70 letih?

Množino jedi, kar jo pojé povprečen človek v določenem številu let, so že mnogokrat poskusili izračunati in so jo tudi izračunali, ampak nikdar ne tako natančno, da bi se številke ujemale. To pa ni nič čudnega, če pomislimo, da se Japonci in Kitajci preživljajo skoro samo z rižem, mi Evropejci pa smo v primeri s temi skromnimi ljudmi pravcati požeruhi.

Najnovejša statistika, ki pa se ozira le na Evropejce, pravi, da pojé zdrav mož v 70. letih svojega življenja 25 ton ali 250 meterskih centov hrane, 70 let je pa 25.000 dni. Evropejec pojé torej na dan približno 2 funta hrane.

Nekateri trdijo, da je to še premalo; to pa ni res, ampak je za mnoge ljudi preveč.

Otroci jedo precej manj, ravno tako tudi stari ljudje. Največ pojedjo ljudje od 20. do 40. leta; ti pojedjo tudi po štiri funte na dan (1 funt je približno pol kilograma).

Največ pojedjo ljudje mesa — skoraj po 1 funt na dan. Tudi mesa pojedjo mnogo; v 70. letih

ga pojé človek 7000 funtov ali 8 težkih volov ali pa 35 pitanih prašičev.

Zelenjave pojé povprečni človek do 50 centov. Jaje pa 12.000; na dan torej niti eno jajce.

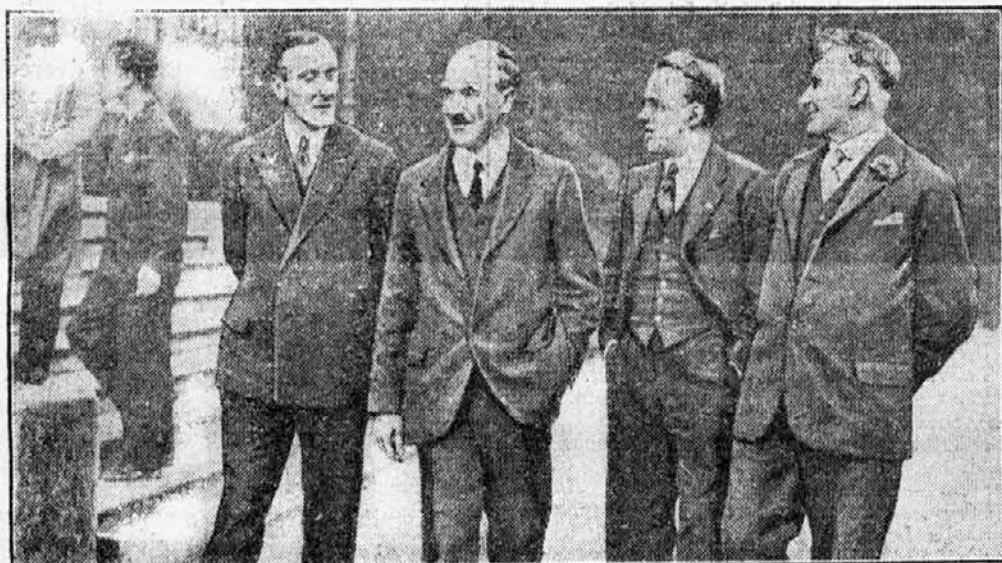
Sladkarij pojemo po 2500 funtov; tu pa ni računat sladkor, ki ga pojemo čistega.

Soli gre 35 centov; ker pa dela sol človeka žejnega, mora človek kupiti in res popije človek v 70. letih 25.000 litrov vode, če nima dovolj denarja za vino in pivo.

Ultravioletni žarki in kokoši

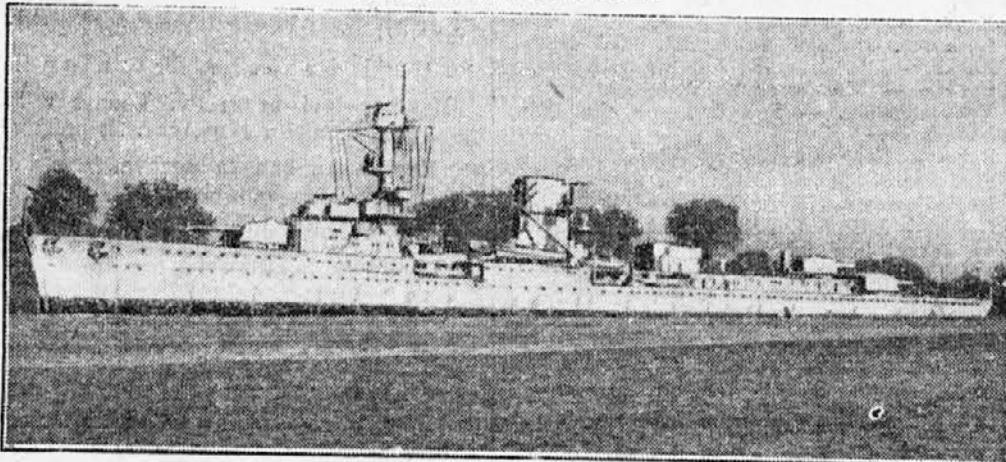
Ameriški profesor dr. Harney Rentschler je dognal, da rastejo kokoši pod vplivom ultravioletnih žarkov še enkrat tako naglo kakor brez njih. Na nekem predavanju v Newyorku

je pokazal štiri po 6 tednov stare peteline, vse iz enega gnezda. Dva od teh petelinov je obseval od njihove izvalitve naprej vsak dan po 1 uro z ultravioletnimi žarki, krmil pa jih je z običajno, na »vitaminih« ne posebno bogato hrano. Dva druga petelina pa sta dobivala prav tako hrano kakor prva dva, poleg tega pa še vsak dan nekaj ribjega olja, ki ima v sebi precej »vitaminov G«, ki pospešuje rast kosti. Po šestih tednih sta tehtala prva dva obsevana petelina po 570 gramov, druga dva pa po 370 gramov. Ker zadostuje ena ultravioletna svetilka za 100 kokoši, stroški za obsevanje niso previsoki, če zredimo z obsevanjem živali enkrat bolj kakor pa samo z navadno hrano.

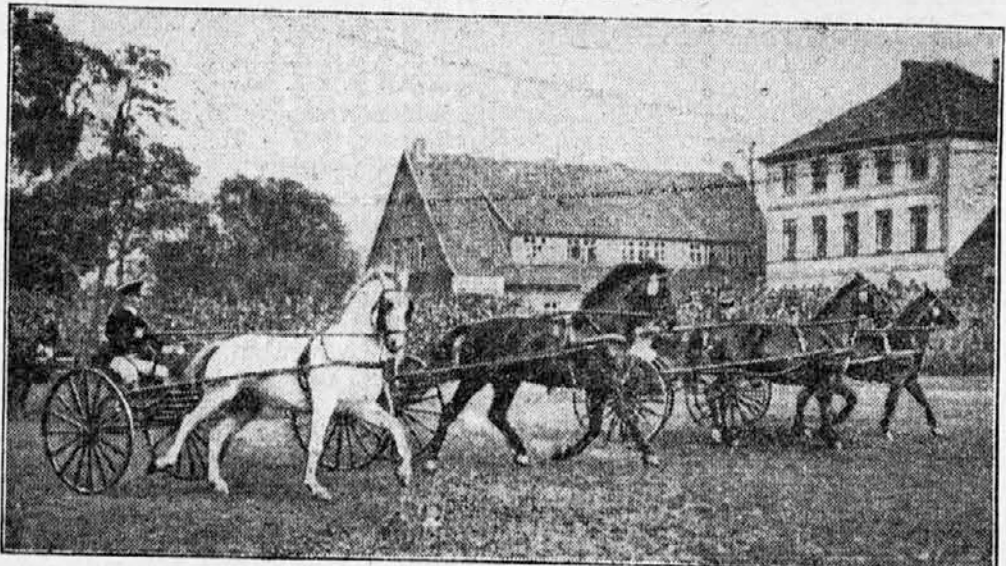
»Najhitrejši« može sveta.

Na sliki vidimo (od leve na desno): letalca-poročnika Stainfortha, osvojitelja Schneiderjevega pokala Pixton-a, najhitrejšega vozača na motorju Wright-a in strojevodjo najhitrejšega brzovlaka na svetu Sweet-a.

Nova nemška križarka »Leipzig«.

V četrtak je v Wilhelmshavenu nastopila svojo službo nova nemška križarka »Leipzig«. Nova križarka ima samo 1 dimnik.

Parada žrebcev v mestu Celle.

Levu se zdeha...

V ujetništvu je dolgočasno, na svobodi je bilo bolje

Ameriški hotelirji in prohibicija

Predsednik Zveze ameriških hotelirjev John Boromev objavlja v Ameriških listih proglas, ki namreč naglašja, da pomeni prohibicija (prepoved alkoholnih pijač) za ameriško hotelsko industrijo gotovo propast. Prej so bili hoteli v Ameriki središče vsega družabnega življenja, danes pa so hoteli samo še penzionati, kjer človek dobi le stanovanje in hrano. Družabnega življenja pa ni več in to je za hotele pogin.

Nekaj, kar ljudje ne vedo

Mnogo ljudi ne vé, da so podmornico prej iznašli kakor parnik; da je šampanjec dober šele čez 8 let (do 15 let; če je pa star nad 20 let, ni kaj prida; da nihče ne vé, kje je Kristof Kolumb pokopan, a vendar trdi 6 mest, da je tam pokopan; da ženske na Španskem ne hodijo za pogrebi; da so vpeljali ločila šele v 16. letetju. Prej so pisali vse besede skupaj; da se da škripanje podplatov odpraviti, če zabiješ na sredino podplata droben klinček.

Za kratek čas

Plašni Janez je prinesel zali Reziki lep šopek.

»O, kako je lep,« je vzklila Rezika in pritisnila Janezu na usta vroč poljub. Janez je kar ostrmel in — hotel je oditi. »Ali si razžaljen?« je vprašala Rezika. »Ne — grem samo še po en šopek.«

»Kolikokrat pa vam bom moral še sedeti za sliko?«
»Če pustite lahko tukaj psa, greste lahko takoj.«